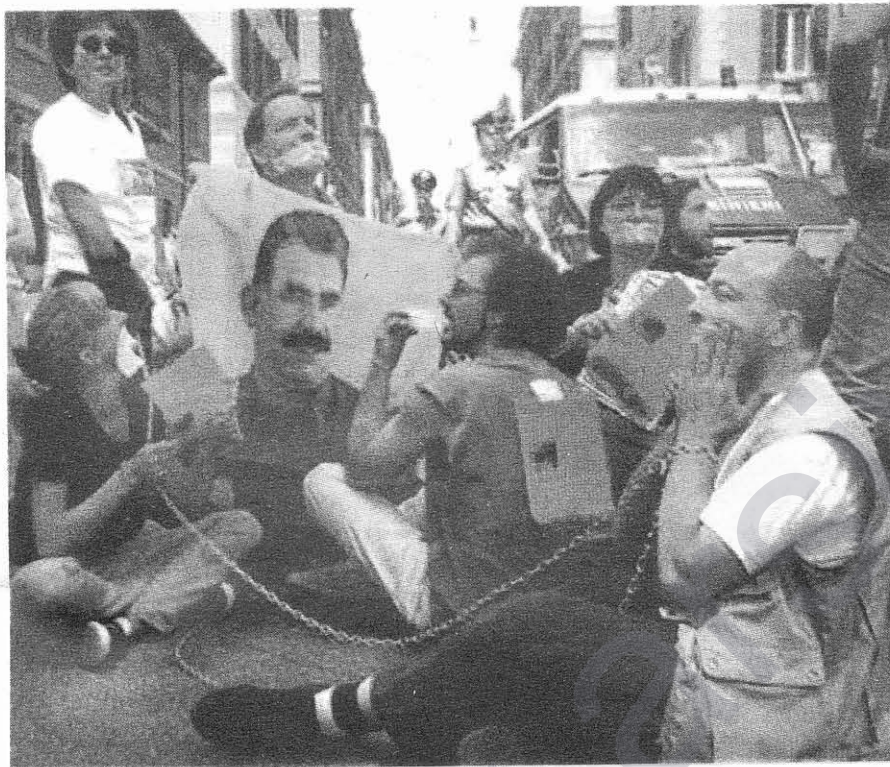


Serokê Giştî yê PKK'ê Öcalan :

Çareserî dê pêşerojê bide qezenckirin

✓ Ji vir û pê de ezê li ser afirandina pêvajoya aşfî û biratiyê bisekinim. Ji bo çareseriyê gavavêtina PKK'ê ne tawîz e. Divê raya giştî bê amadekirin. Gotinên Serokê Dadgeha Qanûna Bingehîn riya çareseriyê demokratîk nîşan didin. PKK'ê xwe li hemû dinyayê birêxistin kiriye, heke çareserî çênebe PKK dikare vî şerî bi salan bidomîne.

(Nûçe: R.3)



Nebahat Altıok li ser rewşenbîrên tirk û Kêşeya Kurd axivî:

Rewşenbîr bi meseleyê baş zanin, lê dengê xwe nakin

✓ Rewşenbîrên tirk, ji zû de ye, bi Doza Kurd baş dizanin, lê çavên xwe ji vê rastiye re digirin. Rewşenbîrên ku berê rastiya kurdan dîtiye, wan îro xwe spartiyê şovenîzmê. Berê helbestvanan bêtirs peyva Kurdistan bikar dianî. Ew ji tirsê nikanin helbestên xwe yê ku di salên 60 û 70'yê de nivisîne, îro bidin çapkirin.

(HEVPEYVÎN: 8-9)



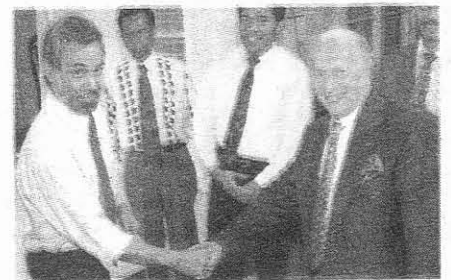
Di warê çand û wêjeyê de rola jinê

→ Ger jina kurd, van hestên xwe yê bi nîrx û ewqas jî bi rûmet bîne ser zimên, an bi stran an bi helbestan an jî li ser kaxizê, wê berhemên bêhempa derkevin holê.

(R. 10)

Li Tîmora Rojhilat kontra guh nadin peymanê

Referandûma serxwebûnê hate taloqkirin



→ Li gorî peymanê ku hatibû girêdan, diviyabû di 8'ê gelawêjê de 400 hezar hilbijêrên tîmorî biçûna ser sandoqan. Lê, hêzên Endonezyayê û hevkarên wê nahêlin ku gelê Tîmora Rojhilat daxwaza xwe ya bo serxwebûnê bîne cih.

(Rûpel:11)

Gelo ez li tatîlê çî bikim?

Dersa herî xweş
lîstik û çîrok e

→ Netirse! Carna ji dibistanê bireve û bi kêfa xwe bigere. Gava mamosteyan li te xist, li ber rabe û bêje "Ez te nas nakim. Ma ev der qereqol e!" Ji her kesî re bêje, dengê xwe bigihîne heft qatên ezmên...!

(R. 12)

Nakokiya di navbera Ewrûpa û NATO'yê de bi êrîşê diyar b

'Kuleka keştiyê xuya kir'



NATO'ya ku li dijî Pakta Warşovê ava bû, bi êrîşên xwe yê dawîn hêdî hêdî bi rewşa paktê ya berî niha bi deh salan ve diçe. Nakokiya di navbera NATO'ya de roj bi roj xwe eşkeretir dike. Her du refên NATO'yê yê ku yek Amerîka û yek jî Ewrûpa serkeşiya wan dike di warê stratejîk de li hev nakin. Bi vê yekê jî renge nasnameya NATO'yê û cîhana global kêmkirî diyar dibe.

Ewrûpaya ku ji ber sosyalîzmê îradeya xwe bi giranî teslîmî NATO'yê kiriye, êdî li pey peydakirina "Ewlehî û Nasnameya Parastinê" ye. Ji vir pê de bingeha stratejîk a NATO'yê ji hin aliyan ve ber bi pûçbûnê ve diçe. Gelo pêvajoya pêşiya me dê di mijara ji nû ve parvekirina cîhanê de nasnameyê çawa bide NATO'yê? Hevkêşeyên nû yê cîhanê dê bersiva vê yekê bidin.

Ezmûna Balkanan a NATO'yê

Çapemeniya Rojava li ser biserketin û têkçûna şerê herêma Balkanengeşiyar dike. Diyar e ku encama provaya şerê herêma Balkanan demîna şerê Kendavê nîn be. NATO û Amerîka ji şerê Kendavê bi qurtiya "serkeftin"ekê derketin û fatûraya lêçûnê şer wan bi hêsanî daye ber Erebiştana Sûûdî û Kûweytê. Niha li holê ne serkeftin heye ne jî welatekî xwedî petrol ku karibe mesrefên lêçûnê şer bide... Ev şer jî aliyê leşkerî ve hatibe qezenckirin jî jî aliyê psîkolojîk û civakî ve hatibe windakirin. Bi pey çapemeniya Rojava, NATO'yê ji bo rêlibergirtina "komkujiyê" "li ser navê mirovahiyê" mudaxaleyî Yûgoslavyayê kiriye. Dema ku mirov bala xwe dide; li ser destpêka şerê Yûgoslavyayê û pêvajoya 92'yan vir de, tê digihêje ku ev dereweke bêbinî ye. Bi piştgiriya rasterast a Almanayê û bi ya nerasterast a Ewrûpayê pêşiyê Hirvatan dest bi qirkirinê kir. Ji Almanayê werê tê ku dê Hirwatistan û Slovenyayê bixe bin bandora xwe û kêşeyê çareser bike. Lê diyar e ku ji 92'yan vir de ev kêşe çareser nebûye. Çima Rojava li sirban hate xezabê? Wekî diyar e Sirbistan li dijî "Pergala Cîhanê ya Nû" asteng e. Piştî hilweşîna sosyalîzmê Ewrûpaya Rojava, serdanpê kete bin bandora Rojava. Bi sedan salan e herêma Balkan tim li derveyî Rojava ma; nebû rojavayî. Divê ev devera "hov" û "asê" êdî li gorî rêz û rêçikên Rojava bihata sazîkirin. Lê belê, Mîloseviç li dijî vê asteng e. Di pêvajoya ku Yekîtiya Ewrûpayê û NATO li

Ewrûpaya Rojhilat ketine hewldana karîgerbûnê de ev asteng îro nîn be sibê her wiha bi piştgiriya Rûsyayê, dibû ku li dijî pêşketinê bibûya asteng. Mudaxaleya li dijî Bosna-Hersekê zû encam dabû, ji wan tirê evê jî zû encam bide. Amerîkayê bi taktîkên şareza arnawût li dijî sirban kişîşand û mudaxaleya NATO'yê rewa kir. Ev êrîş di demeke ku Rûsya qels e de li dar xist. Li gorî feraseta "Pergala Nû ya Cîhanê" ji bo bidestxistina Ewrûpaya Rojava û Balkanan divê ev asteng ji holê rabûya. Amerîkayê kêliya ku bi awayekî rasterast dest bi mudaxaleyê kir, nakokî kûr kirin. Hevdîtinên ku li ser otonomiya

qas niha zû be jî, mirov dikare ji Şerê Balkanan ê NATO'yê encaminan derxe: 1- Berî her tiştî efsaneyên ku bi rîya teknîkê û balafirên ku xuya nabin hatine afirandin pûç derketin. Bi ser de jî van "çekên biaqil" gelek xeta kirin. 2- NATO'ya ku tenê bi bombebarandina hewayî xwe sînor kir, nekete bejî û bereya xwe ya stratejîk teng kir, berî ku dest bi şer bike, kete "sermestîya serkeftinê". 3- Provaya şer a li herêma Balkan di dema hewldanên berfirehbûnê yê NATO'yê de rû da. Di encamê de dê bandora NATO'yê bi giranî kêmkirî bike. 4- Şer dubendiya li navenda NATO'yê berbiçavtir kir. Di

demdemî niyeta împeryalizmê veşirî Ma NATO'yê hetanî niha ji bo rizgariya kîjan gelî alîkarî kiriye? Ji 92'yan vir de li herêma Balkan 300 hazar li qir bû. NATO'ya ku leşkerekî xwe da nake, dê di nava wê dojehê de mirovahiyê çawa biparêze? NATO bi vê rewê, di rastiyê de pêşiya xwe dixitîne. Şerê li Balkanan bi hemû nişaneyên xwe, dide der ku ev derew dê demê dirêj nedome. Împeryalizma ku mirovahî ajotiyê na, du şerên cîhanê, piştî rî daye dîktatoriye leşkerî, di şerê heremî de bûye sedema mirina bi milyonan kesan û li ser axa xwe hejrinixrên mirovahiyê ji holê rakiriyê, çawa mirovahiyê biparêze? Ev yekê jî sermestî û xapandine.

Li Balkanan duber diya Amerîka û Ewrûpayê

Hêzên ku di parvekirina cîhanê de xwedî bandorin dê pêşeroja NATO'yê diyar bikin. Bi taybetî têkoşîna parvekirinê ya di navbera Amerîka û Ewrûpayê de dê diyar kar be. Piştî hilweşîna sosyalîzma Amerîkayê bi Şerê Kendavê serdestiya xwe saz kir. Lê, bi dirêjahiya demê re serdestiya navborî qurtir bû. Îro li ser sê herêman bi awayekî berbiçav ji nû ve parvekirin pûç bû; Rojhilata Navîn, Kafkasya û Ewrûpaya Rojhilat. Ji wan Ewrûpaya Rojhilat û Kafkasya bi hilweşîna sosyalîzmê re ketin warê ji nû ve parkirinê.

Amerîkayê bi Şerê Kendavê re Rojhilata Navîn serdestiyeke teqez ava kir. Ev yek ne tenê li dijî Rûsyayê her wiha li dijî Almanya û Japonayê bire serî. Berî Şerê Kendavê Almanya û Japonayê xwest ku xwe bigihînin jêderkên petrola Îran û Iraqê. Bi devletên navborî re peymanin girêdan. Li piştî şer hemû peyman betal bûn, Amerîkayê hema bêje başbaş li ser van petrolan serdestiya xwe çêkir. Lê, ev serdestî di van deh salên dawîn de hêdî hêdî qels bû. Bi taybetî Almanya û Fransa ketin hewldana meşandina politikayên serbixwe. Ewrûpa dixwaze devera Îran, Iraq û Sûriyeyê, ku li dijî Amerîkayê ye, politikayê bimeşîne. (Dê bidom)



Kosovayê dihatin kirin, ji nişka ve bi kişîşandina Amerîkayê veguheziya serxwebûnê. Bi gurbûna berxwedana sirban re mudaxale zêdetir derkete pêş. Berpîrsê Mafên Mirovan ê Neteweyên Yekgirtî Jiri Dienstbeir wiha dibêje: "Her kes tawanbar e. Arnawûdan piştî mirina Tito di salên 89'an de sirp çewisandin. Peyre Miloseviç hat û got, 'Tu kes nikare we bihingêve.' Li dû vê hengê bûyer roj bi roj gur bûn. 'Niha xezaba şidetê em rapêçandine. Bi tenê em têkçûna di vî şerî de bipejirînin, em dikarin ji vê gêjgerînekê bifilitin. Lewre me metodên çewt bi kar anîn."

NATO'ya dêwasa li dijî 'Sirbistana biçûk' tu encam bi dest nexist. Her çî-

navbera welatên Ewrûpayê de di warê hedef, asta şer û nêzîktêdayina li dijî şerê bejî de her dem nakokiyan rû da. Eger şer dirêj bibe, xesar zêde bibin nakokiyan navxweyî yê di bin banê NATO'yê de dê kûrtir bibin. Di encamê de; di navbera mebest û encama şer de dijberiyên mezin hene. NATO'ya ku dibêje: "Ez li ser navê mirovahiyê tevdiagerim" xesareke mezin da her du gelan. Bi milyonan mirov beramberî rûdanên erjeng man, lê, ev "leheng"ên mafên mirovan bo ku leşkerên wan nemirin, li bilindahiyên bombeyan dirêşînin û di encama xetayên mezin de bûne sedema mirina gelek mirovan. Ev derewa mezin, dibe ku bi awayekî

Şehadeteke dilsoj
û daxbar:

A. Rahman Gezer

Piştî ku Serokê Giştî yê PKK'ê tê girtin, ew û çend hevalên wî, xwe digihînin nav refên şervanên azadiyê. Hîn Hevalê Ganî nû cilê şervaniyê li xwe dike; bi tenê çekên parastinê di destê wî û hevalê wî de ne. Di vê rewşê de navbera wan û dijmin de şerek radibe. Di vî şerî de Hevalê Ganî, 7 guleyan di bedenê xwe de vedişêre.

A Rahman Gezer (Ganî), di sala 1981'ê de li Sêrtê ji dayikê dibe. Ew, ji malbateke welatparêzê tê. Rewşa aborî ya malbatê ne baş bû; ew xizan û hejar bû. Wî, dibistana seretayî li Sêrtê qedandiye, a navîn jî ji ber zilm û zora dijmin terikandiye. Hevalê Ganî di zarokatiya xwe de gelekî perîşani û tadehiyê dibîne.

Dema dewleta tirk, dest bi şewitandina gundan dike, malbata wî jî, ji bêgavîyê, di sala 1994'an de koçî navçeya Edeneyê Ceyhanê dike. Ji ber ku destmiza xebatkaran li Ceyhanê kême, ew û birayê xwe berê xwe didin Stenbolê. Hevalê Ganî li vê derê bi Partiyê re hevnas dibe û pê re têkiliyê datîne; li ser koçberiya gelê kurd û tarûmarkirina Kurdistanê disekine.

Di vê navberê de Hevalê Ganî dil dike ku gelek tiştan bike, lê rewşa malbatê û bavê wî rê li ber vê yekê digire. Lewre bavê wî bi nexweşiyê giran dikeve û hewcedariya pereyan rû dide. Zarokên hûr di nava malê de gelek bûn, lewma destê wî ji wan qut nedibû û nedîçû nav refên şervanan.

Hevalê Ganî hevalakî mirovperwer û dilovan bû; hez ji her kesî dikir û di civatê de cih girtibû, xwedî gotin û ştexelî bû. Wî, her tim rê nîşanî hevalê xwe dida. Kêfa wî qet ji mirovên tiral û bêkêr re nedihat. Dixwest her kes wekî pêşeng û serkêşekî/ê, xwedan vîn û bawerî be û li dijî zordarî û stemkariyê serê xwe netewîne.

Hevalê Ganî bengî û dilsozê mûzîk û govenda kurdî bû. Li ku derê xêleke kurdî hebûye xwe digihandê û direqisî. Ew ne mirovekî jirêzê bû; dilgerm û



Malbata A. Rahman Gezer, ji ber zordariya dewleta tirk berê xwe dide Tirkîyeyê. Ew, hem debara malbata xwe dike hem jî ji bo têkoşinê xebatê dike.

pêjinkar bû. Wî, dil hebû her roj bikeve, bi pêş bikeve û tiştên ku hînbûyê derdora xwe re vebêje. Lewre her pirtûk û kovar li ba wî peyda dibûn. Gelê yekê, bi awayekî giştî, xwe ji sîra feodalîzm û paşverûtiyê şûstibû. Caran nehişt xwişkên wî kincê wî bi an jî xwarina wî çêbikin.

Piştî ku Serokê Giştî yê PKK'ê girtin, hew debara Hevalê Ganî tê, le re ew û çend hevalên wî, xwe digihînin nav refên şervanên azadiyê. Hîn Hevalê Ganî nû cilê şervaniyê li xwe dike, tenê çekên parastinê di destê wî û hevalê wî de ne. Di vê rewşê de di navbera wan û dijmin de şerek diqewime. Di vî şerî de Hevalê Ganî, 7 guleyan di bedenê xwe de vedişêre. Li pey vî şerî, leşkerî termê wî tînin nava Osmaniyê. Rêzî 2'yê adarê malbata wî, xebere şehadê wî hiltîne û berê xwe dide Osmaniyê. Ew pê nahesin ku Hevalê Ganî ji aliyê leşkeran ve hatiye şehîdkirin.

Di vê navberê de cenazeyê wî di nav ziyareta ku miriyan lê dişon. Li vê derê meleyê ku miriyan dişon, dibîne 4 guleyan û 2 di milê wî de û yek jî di milê niya wî de ye.

Roja Cejna Qurbanê ya yekem malbatê hevalên wî tev diçin ser gora wî. Ew pêşîn sirûda neteweyî dixwêre, peyre jî gora wî bi qurnefil û kulîlkan xemilînin.

Berî ku Hevalê Ganî biçe nav refên xwişka wî jê dipirse, "Gava dijmin, dil girtî û got bipeyive, te çi bikî?" Ew wisa lê vedigerîne: "Ez dê bêjimê, xeynî Serok Apo kes nikare min bide xafîtin!"

ZÎNDAN EVÎND



Mehmet Yıldız (Cuma)
17.11.1998- Nûrheq

... Xwezgîniyê azadiya te bû,
gulek ji gulên zîndanê,
Pêtek bû ji agirê Mezlûman,
pelek bû ji pirtûkên berxwedanê.
De bes e Nûrheq
De bes e Engîzek.
Bi hêrsa xwe vemirîne agirê Napalmê
Biparêze Sebriyê dayika min.
Biparêze hevalan.
Biparêze siwarên azadiyê.
Bes Nûrheq
Bes e...!

(H. Sefqan)

Welatparêzên Albistanê



Erdal Çeken

Hevalê Erdal Çeken roja 13'yê ser maweza sala 1998'an ji bo Serok Apo agî bi bedena xwe xist û bi giranî birîndar bû. Ji Girtîgeha Mêrdînê ya tîpa E'yê hilda. Nexweşxaneyê Amedê. Hevalê Erdal Çeken roja yekê berfanbara 1998'an de tevî navê kerwanên şehîdan bû.

Em di şexsê Hevalê Erdal Çeken de ser xwe ji bo şehîdên me yên nemir ditewînin û heya dilopa xwîna xwe ya dawîn jî emê dibin fermana wan de bimeşin!..

Li ser navê dilên şer ên doza
PKK'ê yên girtîgeha Mêrdînê
Seydo Danış,
Ramazan Kaya, Mecit Yalın

LI NÇM ya İzmirê

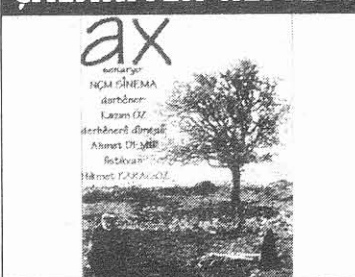
● 26.06.1999 şemf

Roja Xwarinên Kurd a Kevneşopî ya 33'yan
Konsera Koma Rewşen
saet: 17:00

● 27.06.1999 yekşem

Konsera Koma Rewşen
saet:17:00

ÇALAKIYÊN HEFTEYÎ



LI HADEP'a Eserler

● 26.06.1999 şemf

Konsera Koma Rojhilat, saet: 17:00

LI HADEP'a Ûmraniye

● 27.06.1999 yekşem, Konsera Koma Gulên Xerzan, saet:15:00

LI YÇKM'ê

● 26.06.1999 şemf

Fîlm: AX, Derhêner: Kazım Öz, saet:17:00

NÇM ji Mehabadê ta Başûrê Bicûk jî li benda berheman e:

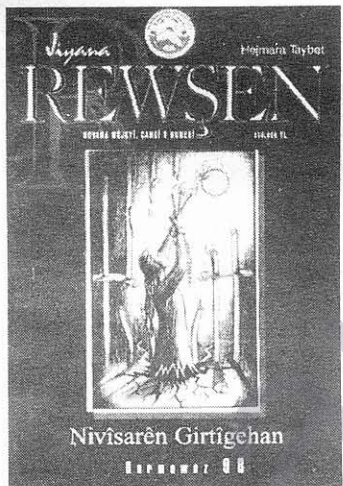
Pêşbaziya Çîrok û Helbestan

Xebatên Navenda Çanda Mezopotamyayê (NÇM) bi dorfirehî didomin. Ji beşên NÇM'ê Kovara Jiyana Rewşen û Beşa Sînemayê pêşbaziya helbest û çîrokan da destpêkirin. Wekî tê zanîn beşa sînemayê ev xebata xwe ya pêşbaziya çîrokan kiriyê kevneşopî û ev çend sal in didomîne. Lê Kovara Jiyana Rewşen yekemîn car e xebateke wiha dide destpêkirin û wekî wan di daxuyaniya xwe de diyar kiriyê, hewl didin xwe ku ew jî wekî beşa sînemayê vebatê xwe bikin xebateke dûvedirêj û kevneşopî.

Pêşbaziya Çîrokên a bo Fîlman

Wekî tê zanîn di salên derbasbûyî de Beşa Sînemayê ya NÇM'ê çîrokan ku ji bo pêşbaziya hatibûn şandin, wekî projeya bo filman dinirxand, lê îsal ev xebata xwe hinekî din berbiçavtir kir û ev pêşbazî wekî "Pêşbaziya Çîrokan a bo Fîlman" bi nav

kir. Di vê pêşbaziya de hewl didin xwe ku çîrokan ku dê tevli pêşbaziya bibin ji aliyê, 'di çîrokê de potansiyela ku bibe film heye an tune' ve binirxînin. Wekî xebatkarên beşa sînemayê didin xuyakirin ku di salên çûyî de gelek çîrokên naveroka wan baş lê ji wêjeyê dûr bo pêşbaziya hatine şandin, lê, neketine dere-



ceyê. Îsal ew diyar dikin ku wê çîrokan wisa ku naveroka wan baş be û bo filman guncawtir bin jî di dereceyê de di ber çavan re derbas bikin.

Yekemîn pêşbaziya helbestan

Li bakurê Kurdistanê yekemîn pêşbaziya helbestan, îsal ji aliyê Kovara Jiyana Rewşen ve bi boneya bîranîna Elî Temel da destpêkirin. Di vî warê de xebatkarên Jiyana Rewşen heta îro pêknehatina pêşbaziya yekê bi vî awayî wekî kêmasiyekê ditiye, lewre xebateke wisa daye destpêkirin. Dîsa li gorî bawerîya wan, di van salên dawîn de pêsketina helbestnivîsîna jî lez daye wan ku xebateke wiha bikin.

Di pêşbaziya de xebatkarên Jiyana Rewşen didin xuyakirin ku her çiqas jî bo dirêjahi-

ya helbestan pîvan tune be jî ger helbestên ku ji wan re bêne şandin, kin bin jî bo nirxandinê wê baştir bibe.

Di warê beşdarbûna helbestan de ew hêvî dikin ku wê jî Başûrê Bicûk ê Kurdistanê, Ji Mehabadê, ji dilê Kurdistanê; Amedê, Mêrdînê û Erzurûpayê jî helbestvan tevli pêşbaziya bibin. Dîsa ew hêvî dikin ku wê di salên pêş de xebatên bi vî awayî xurtir bikin û dê beşek ji nava helbestên ku îsal tevli pêşbaziya dibin di hejmareke kovarê de, wekî dosyayeke taybet biweşînin.

Mercên beşdariyê

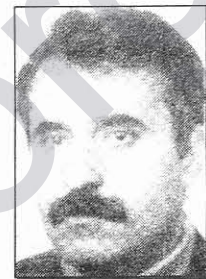
Wekî şertên pêşbaziya; di warê çîrokê de her kes dikare tenê bi çîrokekê ya bo filmê tevli pêşbaziya bibe û di warê mijarê de jî serbest e. Zimanê çîrokan divê tirkî û kurdî be û dirêjahiya çîrokê jî divê bi rûpelên daktiloyê, ji 5 rûpelan derbas nebe. Her wiha kesên ku çîrokê bişînin, divê navê rûmûz bi kar binin û navê xwe yê rast, kurtejiyana xwe tevî navê xwe yê rûmûz bikin zêfêk din û bo wan bişînin.

Ji bo pêşbaziya helbestan jî heman tişt derbas dibin û tiştên jî pêşbaziya çîrokan cuda jî ev in: Divê helbest teqez bi zimanê kurdî bin û her kes herî hindik bi du helbestan û herî zêde jî dikare bi çar helbestan tevli pêşbaziya bibe. Her wiha endamên jûriya pêşbaziya wê di demên pêş de diyar bibin û kopyaya helbest û çîrokan jî divê li gorî hejmarê endamên jûriyê bêne şandin. Mêjûya serdana tevli bûna pêşbaziya 20. 9.1999 e.

CEMİL ANDOK / STENBOL

ÇAVDÊRÎ

Lihevhatin!



SERKAN BRÛSK

Ez di guhên kuştinê de evîna jiyane dixwînim. Hêviya xwe dixwazim di dilê wê de zindû bikim. Ez jiyana xwe ya li nav şînahiya ku li ser sînga Mezopotamya şîna hatiye, bi dilsozî lê bi bazara jiyaneke wekhev, pêşkêşî vê kuştinê dikim, ku ji min re, ji Çîn û Maçîn wekî diyariyeke xelayê maye. Heta ez gotinên xwe neqedînim, ezê devê xwe ji guhê wê derneyînim.

Ew jî, bi sebir û aramiyeke, ku tenê li wê dixwe, li min guhdarî dîke. Serê xwe mîna ziyayê binê dojhê dihejîne. Ez nema zanim; ne bi mebesta erêkirinê ye, ne jî, bi mebesta jî holê rakirinê ye.

Min berê xwe ji evîna çîyan guhartibû ber bayê deştan ketibûm.

Serê Cûdî, Herekol û Agirî di bin piyên min de herifibûn. Min şopên neynûkên xwe di zinaran de hiştibû. Dengên navtêdanên xwe di geliyan de bi dengvedana zingîniya teqînê vejîne re, ji belavbûnê re hiştibû.

Destên min pêşî jî berstûka çîyan hate qutkirin. Dûvre jî, gewdeyê min firiya. Ez bi ber bayê nediyariyê ketim. Warên li serdema nûjeniyê, ez bi soza mêrê çê ji rê birim, ez bi durûtiyeke keysbazî, ji bêbextiyê re hatim hiştin. Parzemînan ez ranedigirtim. Di wan hilnedihatim. Parzemînan parvekirî êdî di bin piyên min de dihejîjîn. Di bin giraniya min de noq dibûn. Tarîtiyê xwe berdida ser her deverê. Min nema pêşiya xwe didît. Bi destpelînkê min rîya xwe vedikir. Ez ketibûm labîrenta reş a nûjeniyê. Dîwarên jî bêbextiyê lêkirî ez di nava xwe de bê tevger û bê nefes dikirim.

Min bedenên xwe bi yek derbê re dan ber êgir. Ez bûm peykerên ji êgir û li hemû kolanên humanîzmê bi şevan, bi rojan geriyam. Bûm dirûşme û hewar, di devên sedhezaran de, li binê zîkê banê cîhanê teqiyam.

Min bi bedenên xwe germ kirin meydan û kolanên rojava.

Tevî vê jî, ez hatim heliqandin. Van bêbextan ku, bextên xwe li sûk û bazarên ku li wan kirîn û firotina gelan pêk tê, ez di nava destên xwe de kirim gogeke ji êgir û ez ji hevdu re avêtim. Ez hatim avêtin.

Min xwe nema dîtibû. Dema min çavên xwe vekiribûn, min xwe di nava hebûnên rûtenî de dîtibû. Dema deka xwe gerandibû. Ez hatibûm heliqandin ser serên wan girên ku bi serên jêkirî yên mîna komirê hatibûn lêkirin. Ew girên, ku bi destên mijokdarên rojavayî di dema lêgerîna aqût û mircanan de, ji hestiyên hebûnên jî qirê hatibûn lêkirin, di nava şevêkê de axa xwe ya bêber û bêkêr, ji bin piyên min kişandibû. Heta min xwe dabû hevdu mirinê rûyê xwe nîşanî min dabû.

Min destê xwe pelandibû lê reha dara xurmê bi destên min ve hatibû. Bagera tozê ku kaniya wî ji rojhilat bû, ez mîna pelê dara pîroz li ber xwe biribûm. Ez li hewa firandibûm. Ez li ber ecacokê ketibûm...

Ez di guhê kuştinê de peymana jiyane diqîrim. Yasayên xweristê dixwazim serobino bikim. Dixwazim mirin û jiyane li hev binim!

Nebahat Altiok li ser rewşenbîrê

Rewşenbîr bi meseleyê baş z

Rewşenbîrên tirk, ji zû de ye, bi Doza Kurd baş dizanin, lê ew îro çavên xwe ji vê rastiye re digirin û xwe dispêrin şowenîzmê.

Dema me da ser riya mala Nebahat Altiok Komkujiya Sêwazê di bira me de bû. Gava em nêzî ber deriyê malê bûn, li ser tabelayekê "Ji bo bîranîna Metin Altiok" hatibû nivîsîn. Dema çavên me bi vê nivîsê ketin, bi yekcarî em çûne wan rojan. Beriya ku em bi Nebahat Altiok re dest bi hevpeyvînê bikin, li ser taştê, me pêşîn qala rewşa wê kir. Lê, wê gotina me bîrî û got, "Vê dawiyê rewşa Tirkîyeyê aloz e, gelo ji vê yekê wê çî derkeve? Diyar bû, kêm be jî, hinekî tenêtiyê ew tengezar kiribû; li malê, mase û pirtûkxane kirine hevalên xwe yê sohbetê. Li gelek dîwarên malê wêneyê wê û Metin Altiok hatine daleqandin. Bi taybetî pirtûkxaneyê wê zor dewlemend e. Dema me dest bi hevpeyvînê kir, gelekî jixwebawer diaxivî, lê dîsa jî gofînên xwe hinekî dipîvan. Ji ber ku der barê wê de duse doz hatine vekirin. Hevpeyvîna me li ser rewşenbîrên tirk, kurdan, politikayên dewletê û Komkujiya Sêwazê germ bû. Dîtinên wê yê li ser rewşenbîrên tirk hêjayî nîrxandinê ne.

Berê herkesî bêtirs peyva Kurdistanê bi kar dianî

Altiok, di serî de, bi şeweyekî dûvedirêj, qala rewşenbîrên tirk û helwesta wan a li ser Doza Kurdan kir. Wê got, berê helbestvanan bêtirs peyva Kurdistan bikar aniye; ango kêm be jî, mîsyoneke siyasî li helbestan hatiye barkirin. Bi taybetî jî helbestvanên tirk ên ku di salên 1960 û 70'yî de çûne Kurdistanê û li wê derê xebitîne, ji herêmê gelekî bandor wergirtiye û li ser jiyana kurdan, bi taybetî jî, li ser rê û çiyayê kurdan gelek helbest nivîsîne. Altiokê wekî mînak, ev rêzikên helbesta Turgut Uyar xwend: "Dera te kelem hil kiriye, ger tu bêjî qey bihar e/ Li kurdistanê, li ser riya Mûş û Tatwanê wê xwîn jê biherike." Lê peyre got, "Îro, ew helbestvan, her yek li saziyeke dewletê, ji bo berjewendiyên xwe yê şexsî kar dikin. Ji ber vê yekê, ew ji tirsê nikarin helbestên xwe yê ku di salên 60 û 70'yî de nivîsîne, îro bidin çapkirin. A rastir naxwazin ku berê dewletê bidin xwe."

Altiokê, helwesta rewşenbîrên ku li hemberî şerê Wîetnam û Filistinê hel-



Hewalê Nebahat Altiok, helbestvan Metin Altiok di Komkujiya Sêwazê de hate kuştin. Bi bawerîya Altiok "Sêwaz" bi dawî nebûye, hîna jî berdewan e.

westeke erênî nişan daye, lê li hemberî Doza Kurdan bêdeng mane, bi bîr xist û ev rêzikên Ataol Berhamoğlu pêşkêş kirin: 'Keçîkek bêdeng dimire, dimire li Wîetnamê'.

Li ser pirsê me ya bi rengê "Çima wisa ye?" Altiokê wiha got: "Di 75 saliya K.T de hebûna gelekî tenê tê pejirandin. Pejirandîna hebûna gelên din, di muzîkê de wê pirdengiyekê pêk bîne. Wekî tê îdiakirin yekreng nîn e. Lewma rewşenbîrên tirk hîn di vê yekê negihîştine. Komarê gelekî tesîr li wan kiriye." Bi bawerîya Altiokê, rewşenbîrên tirk wisa didine xuyakirin ku, ew li serpêhatiya

tin."

Welat cenazeyan hilnagire, lê çîrok û helbesta vê nayê nivîsîn

Nebahat Altiok sersariya nivîskar û helbestvanên tirk a li ser şerê 15 salan jî balkêş û sosret dibîne. Wê da zanîn ku di têkoşîna kurdan de ji salên 1980'yî vir de problemên zor cidî rû dane û pêvajoya şerekî dijwar dest pê kiriye; vî welaî hew karibûye cenazeyan hilgire, lê ji aliyê rewşenbîran ve, ne helbest ne jî çîroka vî şerî hatiye nivîsîn.

Wê behsa serpêhatiya Koçero û helbesta Hasan Hüseyin a li ser wî kir û got

Gelek kesên din jî li Ciwan Haco guhdarî dikin, lê vê pirsê nakin: 'Gelo ew çima nikare li Tirkîyeyê konserekê bide?' "

Komarê vedigerin û rexneyan lê dikin, lê belê di rastiya xwe de ne bi vî rengî ye. Wê got, ew ne jidil in û helwesta wan a bo Komkujiya Sêwazê bi bîr xist: "Kesî sedema pêkhatina bûyerê pirs nekir. Bi sedan polîs, li cihê ku bûyer lê pêk hat, hebûn. Rewşenbîran li bersiva pirsê bingehîn nekoland. Wan xwe ji nasnameya xwe ya muxalîf dûr xist. Siyaset û huner, her wiha rewşenbîrî, bêmuxalefet nabe. Her çî dibe bila bibe, pêwîst e nasnameya muxalîf bê paras-

rewşenbîrên tirk ji zû de ye bi Kêşeya Kurd baş dizanin. Peyre jî got: "Lê rewşenbîrên tirk, îro çavên xwe ji vê rastiye re digirin. Rewşenbîrên wê demê ku rastiya kurdan dîtiye, îro xwe spartîye nijadperestî û şowenîzmê. Ji bo rawestîna şer, ku 15 sal in li dar e, divê dengê xwe bilind bikin. Divê ronakbîrên tirk bêjin, 'Bes e êdî! Bila mirov neyên kuştin.'" Ev xewna min e. Dizanim ku pêk nayê. Lê bila zarokên me bijîn. Gülten Akın bi

navê 'Ji Çiyan re (Dağlara)' pirtûkek nivîsandibû. Helbesta wê ya bi navê 'Bes e xwînê bisekinînin' awazeke gelekî kûr e. Divê bê fêmkirin."

Li gorî dazanîna Altiok helwesta rewşenbîrên tirk a li hemberî rûdanên cîhanê jî heman sersariyê dihewîne. Wê got ku bo Wîetnamê helbest hatin nivîsîn, lê rewşa Kosova û Somalî bala tu kesî nakişîne. Wê da zanîn ku Herêma Balkanan tê hilweşandin, ji çepgir û sosyalîstan deng dernakeve. Her wiha bajarê dîrokî yê herî kevin Baxdat tê bombekirin; ango 'çîrokên hezar û yek şevan' tene tunekirin, kes dengê xwa dernaxe. Altiok li ser vê bêdengiyê diyar kir ku dewlemendiya dîrokî ya cîhanê wekî dîl dixin bin lepên teknolojiyê.

Apaçî dê wê jî bombe bikin!

Der barê teknolojiyê de jî tişteki balkêş bala Altiok kişandiye. Li ser fîrokên bi navê 'Apaçî', ku di şerê Kosovayê de jî, ji aliyê Amerîkayê ve hatin bikaranîn, qala serpêhatiya Apaçîyan kir: "Di şerê Kosovayê de pêşkêşkarên televîzyonan bi heyecaneke zor mezin digot, wê 'Frokeyên Apaçî' sirban bombe bikin. Apaçî, li Amerîkayê navê gelekî, ku ji holê hatiye rakirin e. We, ew gel ji holê rakiriye, lê hûn bi fîrokên wan serbilindiya xwe nişan didin. Ew jî qewmek bû, lê hatin qirkirin. Çima dema ku ew pêşkêşkar qala fîrokeyên A-

Sirk û Kêşeya Kurd axivî: An, lê dengê xwe nakin

Berê helbestvanan bêtirs peyva Kurdistan bikar dianî. Ew ji tirsê nikan helbestên xwe yên ku di salên 60 û 70'yê de nivîsîne, îro bidin çapkirin.

dikin kêfa wan tê. Ew firoke sibe roj ji bombe bikin...!"

Nebahat Altok li ser asimilasyonê, pestotekiya li ser civaka kurd jî dîtînen xwe nîzîmên û got ligel hemû xebat û hewlên dîwletê kurdan dev ji kurdîyê bernedand û dengê xwe gihandîye cihanê. Wê, wî qala têkoşerî û serpêhatiya kurdan kir: ber ku kurdan, berî niha bi 30-50 salî t bi danîna saziyan nekiriye, îro jî nû ve xwe datînin. Rojnameyêkê ava di ji aliyê dewletê ve tê bombekirin. Ew jî jin 'em kurd in', lê bîrdoza fermî dibêjin 'em tirk in'. Di raporên dewletê de tê dîkirin ku 4 hezar gund hatine şewitandin, ew jî yekê kurd jî tu tiştî xwe nadin alî û xwe şîna xwe didin."

Altok, di vî warî de qala serpêhatiyên xwe yê dema mamostetiyê jî kir. Navê wê di Nebahat Altokê lê mamostetî ji Sîmanî bûye. Lê dewletê navê gundê kî-Sîmanî bûye. Lê dewletê navê gundê kî-Sîmanî, lê dîsa jî ev bi salan e gundiyan ji navê Sîmanî bernedaye. Altokê reaksiyona xwe ya li hemberî wê yekê wiha dîkir: "Ev tê çi wateyê? Hema bila navê gund Sîmanî be. Hezar sal e ku wisa tê zanîn. Kurd jî ya xwe nayên xwarê. Tirkên wî di jî Sîmanî dibêjin. Di rastiyê de kurdan didine sazîbûnê. Ev zîman dewlemend e, bihêlin bila bijî. Kesî dil nîn e, vî warî parçe bike."

Wêst e kurd derewan bikin!

Altok di vî navberê de li ser ronakbîrîna xwe û xweifadekirina bi zîmanê kurdî jî xweifadînek kir. Bi baweriya wê, ronakbîrîna kurd piştî salên 1990'yê bi pêş ketîna xwe têkoşîna zîman û dîroka xwe daye. Altok axaftina xwe wiha domand: "Ji ber berê xweyê ku bi kurdî bikaribe bixwîne nivîsê tune ye, rewşên bir tengezar dînin. Ji ber ku rewşên bir jî nikare başe baş. Zîmanê xwe biaxive, bi zîmanekî din xweifadîniya xweifadekirinê dibîne." Wê jî sa muzîka kurdî jî kir û got, "Kurd di xweifadîniya muzîkê de gelekî serketî ne." Wê bal xwe ser derketina Ciwan Haco di çape-

Cemal Sureya di helbesteke xwe de wiha dibêje: 'Kurd mecbûr in derewîn, Arnawut jî rastgo bin.' Heman tirsê deh hezar zêdetir li ser Yaşar Kemal jî heye.

meniya Tirkiyeyê de û got: "Derketina Ciwan Haco serketinek e bo kurdan. Gelek kes hez ji muzîka Ciwan Haco dikin û bi dîwêdirêjî li ser wî dinivîsin lê vî pîrsê nakin: 'Gelo ew çima nikare li Tirkiyeyê konserêkê bide?'"

Li ser çanda nivîskî, me wekî mînak Yaşar Kemal û Mehmet Uzun dan berhev û jî pîrs kir. Wê jî pîrsa me wiha bersivand: "Yaşar Kemal jî nû ve dê çawa bikaribe binivîse. Ji bo ku bikaribe bi kurdî binivîse, divê mamosteyekî baş peyda bike. Lê ji ku derê? Cemal Sureya di helbesteke xwe de wiha dibêje: 'Kurd mecbûr in derewîn, Arnawut jî rastgo bin.' Heman tirsê deh hezar zêdetir li ser Yaşar Kemal jî heye. Di salên 1970'yê de peyva Kurdistanê ne di nav neynûkê de di hate bikaranîn. Lê îro mirov nikare weşanxaneyekê peyda bike, da ku wan pirtûkan çap bike." Bi baweriya Nebahat Altok, Cemal Sureya, Turgut Uyar, Ahmet Muhip Diranas, Sureya Berfedê û Ferit Edgü li ser kurdan tiştên baş nivîsîne, lê îro hawa kesî jî wan nîn e.

Altok pirtûkên Mehmed Uzun jî xwendine û gelekî pêşketî dibîne. Wê da xuyakirin ku gelê kurd gelekî têrtîjî ye, dema wê pirtûkên Mehmet Uzun xwendine, gotiye ev teqîna daxwaz û hêviyên gelekî ku gihandîye hev in. Dîsa bi baweriya wê ev xebat bîngeha romana kurdî ya pêşerojê datîne. Wê got, her çend gelek tiştên bêqalîte hebin jî, lê hebûna pirtûkxaneyê kurdî jî her tiştî jî girîngtir e.

Gelê tirk ketiye taya erebeyekê!



Ji reaksiyona Altok şowmenên televîzyonê jî para xwe standin. Wê diyar kir ku hinek şowmen, di bernameyên televîzyonê de, zarî kurdan dikin. Altok wiha dirêjahî da axaftina xwe: "Qaşo kurdan asimilê dikin, wan xwestiye kurdan bişibînin xwe, lê bi ser neketine. Tu zarî xwe jî dikî. Li dinyayê mînak gelek in; ji Cezayîr-Fransayê bigirin heta Hindistan-Îngilistanê. Di pirtûkan de em dibînin ku hemû cezayîrî bi frensî dizanin, lê asimilasyona te bi guherandîna navê gund, diyar e, bi ser neketî ye."

Altokê, li ser pîrseke me ya li ser nîqaşa guherîna di civakê de, bal kişand ser bernameyên televîzyonê û helwesta gel. Wê got, "Civak 24 saetan li ber televîzyonê ye, ji bo ku pêdiviyên xwe bi riyeke hêsan û erzan peyda bike, tevî bernameyên pêşbazîyan dibê." Altok axaftina xwe wiha domand: "Tenê daxwazê civakê ya bîngehî heye; ew jî xwedîtiya erebeyekê ye. Ev yek, psikolojiya şkestî ya civaka tirk dide der. Bi tenê ji aliyê dîbarî ve civak diguhere. Zarok azad nayên perwerdekirin. Piştî salên 1970'yê dersên felsefeyê jî dibistanan hatin rakirin. Felsefe hemû şaxên zanyarî eleqedar dike. Lê, ew jî bernameya perwerdehiyê tê vederkirin. Nîfşên nû jî bi şeweyekî dogmatîk tene perwerdekirin."

Kêfa kurdan gelekî ji Metin re dihat

Ber bi dawiyê ve li ser pîrsa me, wê behsa tîkiliya Metin Altok û kurdan kir. Wê got, Metin Altok jî kurdan gelekî bandor wergirtiye. Metin û Nebahat Altok salên xwe yê herî xweş û bextewar li Çewligê di nava kurdan de derbas kirine. Li gorî Altok wan însanan li helbestan guhdarî kirîye û wan hevalê wê Metin Altok wekî şair bi nav kirîye. Wê da zanîn ku ger Metin Altok nehatibûya sirgûnkirin, wê ew li Çewligê bi cih bibûna.

Wekî dawî Altok der barê hevalê xwe û Komkujîya Sêwazê de hestên xwe wiha dane der: "Metin pênuşa xwe baş bikar danî. Wî, 12 pirtûk nivîsîn. Helbesta xwe ya li ser Çewligê dewlemlendtir kir. Di hevpeyviyê ku kovara bi navê Sombahar pê re kirîye de, helbesta xwe ya li ser Çewligê, dike du parçe; beriya Çewligê û piştî Çewligê. Ez ji bo bûyera wan nabêjim tevkujiya ronakbîran. Dibêjim "tevkujiya alewîyan." Wekî ya Marşê ye. Yek ji wan 'hezar operasyonan' e. Li gorî me ev bûyer bi dawî nebûye. Dadgehê em serwest nekirine. Kesî pîrsa sazûmankarên komkujîyê nekir. Dixwazin dozê bi dawî bikin, lê em destûrê nadin."

AZAD ALTUN

Nebahat Altok, di sala 1945'an de li navçeya Elezîzê Baskê ji dayik bûye. Ew ji mamostetiyê malnîşîn (teqawît) e.

Helbestvan Nebahat Altok, hevîna Metin Altok e. Metin Altok jî helbestvan bû. Wekî tê zanîn, ew di Komkujîya Sêwazê de hate qetilkirin. Doz hîna didome. Encameke li gorî dil û qanûnan nehatiye bidestxistin. Nebahat Altokê (Çetin) jî bilî helbest-



vaniyê, li gelek cihên Tirkiye û Kurdistanê mamostetî jî kirîye.

Li Çewlig (Bingol) e 'silav' daye derbeya sala 1980'yê. Piştî derbeyê, ew û hevalê xwe Metin Altok ji Çewligê hatine sirgûnkirin. Du pirtûkên Nebahat Altok ên bi navê Janên Şoreşê (Devrim Sancıları) û Pîrs û Baneşan (Sorular Ünlemler) hene. Ew, bi eslê xwe kurd e. Bi giranî bi karê helbestvaniyê radibe. Di sala 1996'an de li Enqereyê di nav HADEP'ê de kar kirîye. Berî niha bi 6 salan hatiye Enqereyê. Niha jî ew li Enqereyê dijî. Ew, ji hemû tiştên li Tirkiyeyê diqewimin bandorê werdigire. Dilê wê jî ji bînpêkirîna mafên mirovan jan dide. Ew jî wekî her kesî piştewaniya aştiyê dike û dixwaze rojek berî rojekê aşti berê pêlên xwe bide Tirkiyeyê. Helbestên xwe bi giranî li ser emîgariya ku lê jiyaye dinivîsînê. Altok niha jî li ser Çewligê pirtûkekê anade dike û her wiha nivîskara rojnameya Özgür Bakışê ye.

Dilê jina kurd kaniya huner û wêje ye

Di warê çand û wêjeyê de rola jinê

Ger jina kurd, van hestên xwe yên bi nîrx û ewqas jî bi rûmet bîne ser zimên, an bi stran an bi helbestan an jî li ser kaxizê, wê berhemên bêhempa derkevin holê.

Bi taybetî, di van salên dawîn de, em van pirsan tim tînin rojevê; serkeftinên ku Tevgera Azadiyê derxistine holê, ji bo çî di warê hunerê de wernegeriyane berhemên binîrx? Çima ewqas çavkanî nayên nîrxandin? Bi van pirsan re jî rewşên bîrên me û xebatên wan ên kêmtêne rexnekirin.

Em dixwazin ji hêla din nêzîkî meselê bibin. Ji bo ku huner û wêje, cihêkî layiqî gelê me bigire, rista (rol) jinê jî pir girîng e. Jina kurd, bi awayekî xwezayî, di wêjeya devkî û nivîskî de pir bikêrhatî ye. Divê rista wê ya di warê hunerê de jî kêmtir û biçûk neyê dîtin. Eger em berê xwe bidine dîroka xwe û piçêkî lê bikolin, em dê rastiya rista jinê bibînin. Lê mixabin lêkolîn kêmtir e; bi vî re jî, jin bi xwe jî vî rastiye zêde tewa (ciddî) nabîne. Heta xebata çand û hunerê di ser guhê xwe re diavêje.

Li aliyê din, her çend hîna kêmtir be jî, jin di warê leşkerî, siyasî, diplomasi de risteke girîng hildigire. Gelek ji wan jî paşê hîna xwendin û nivîsandinê bûne, lê perwerdehiyê baş standine û xwe bi pêşxistine. Jinê ne tenê bi awayekî aktif di nava şoreşê de, kêmtir be jî, di nava civakê de jî pêşketinek bi dest xistine. Lê çima ev pêşketin di warê çand, huner û wêjeyê de peyda nabe?

Jin çavdêreke hûrbîn e

Jin xwedî hestên kur û tenik e. Hestên wê li hember bûyera bêhtir hişyar û bihîstyar in. Bûyerên jiyandî di nava xwe de hîs dike û zûtir pê dihesê. Di civaka Kurdistanê de jin çavdêreke hûrbîn û hêja ye. Ji berê de ev rîst hilgirtî ye. Her çiqas sînor li pêşiya wê danîne jî, çavê wê, ev sînor derbaskirine, gihîştine her quncikê civakê. Bêguman çavê wê, hêza xwe ji dilê wê yê germ û hişyar werdigire. Lewre dilê wê tenûra dadayî ye. Agir tê de tim pêketîye. Çav ronahiya xwe ji vî agirî digirin. Lewma çavkaniyê gelekî dewlemend li ba

jinê heye. Lewre, jin jiyandî diafirîne, zîndîti tim li ba wê heye; dilê jina kurd jî wiha bi xweşî û nexweşiyên xwe bûye mala jiyandî.

Bêguman, jinan bê huner û wêje nabe. Bi hunerê jinan xweştir û hêsantir dibe, bi xeml û dewlemend dibe. Bes bi hunerê jinan çêdartin dibe; kotekî, zahmetî, êş û şahiya jiyandî, bi riya hunerê ya tenik tê fêmkirin. Êş û jan qet dev ji jinê bernadin. Jin, ji nav jiyaneke bindest û dijwar gihîştîye roja îroyîn, lewma em dibêjin jin çavkaniyê gelekî hunerê ye. Ji ber ku êşa hestên jinê gihîştîye ra-deyê bilind. Bi xweşî, bi şahî, bi şîm û

ye.

Bi giştî jina kurd di warê dengbêjiyê de xurt bûye, lê dengê wê di nav civakê de derneketîye; di nav sînorên malbatê de hatiye fetisandin. Her çendî di demê nêzîk de be jî du hozanên me dengê xwe bilind kirine. Ev jî Meyrem Xan û Eyşe Şan bûne. Ger mirov li şewaza wan binihêre, ne bi tevahî be jî, wê dengê hestên jina kurd bibîne. Ev herdu hozan bûne zimanê jina kurd ê berî şoreşa hemdem.

Em dikarin bibêjin jina kurd, di ber her karê xwe re, bi stran û lawîjan xwe îfade dike. Ev stranbêjî, karê wê yê gi-

bi ezmanan ve hildifirin, xwe dişewînin jî. Bêlê van dilan bi agirê bedenê xwe, her kes matmayî hiştine. Lê, ci daxbarî û xemgîniyê ye, ji aliyê hunerê û wêjeyê ve, ji nava van dilan gelek kêmtir kulîlk bişkiwîne. Ew kulîlk bişkiwîne jî, zêde çavkaniya xwe îfade nekirine an jî li ber vî mezîniyê kêmtir mînin.

Ger jina kurd, van hestên xwe yê binîrx û ewqas jî bi rûmet bîne ser zimên, an bi stran an bi helbestan an jî li ser kaxizê, wê berhemên bêhempa derkevin holê. Ji bo ku mirov vî karî teke, ne şert e ku navê rewşên bîrîyê li ser mirov hebe. Îro jina kurd dibe şahîşer; zilm û zorê, dayina bedel û dibe şahîdê şoreşekê. Ne tenê şahîd e, di heman demê de dijî jî. Di hestên xwe de di raman û kesayetiya xwe de şoreşê dike. Hestên wê di bihara jiyana wê de nîrxandî. Ger têkoşinekê di vî warî bide, wê rîst wê di nav civakê bilind bibe. Belkî di hêlê de, carên pêşîn, tu berhemê berbiçav bi dest nekevin, lê ev yek gelekî xwezayî ye. Lewre destpêka her tiştiyê heye. Wê pêşîn bi helbestekê, bi stranekê, bi kurteçîrokekê, bi kurtelîstîkekê dest pê bike. Peyre wê hêdî hêdî xwe û çêja wê jî bê dîtin. Û wê jin şahiyê di karê xwe de bîne zimên û di nav kaniyê dilê xwe de bihesibîne. Wê jin kurd li hunerê germ bibe, çawa ku li siyasê û leşkeriyê germ bûye.

Divê jina kurd dilê xwe veke

Em gelek caran dibînin keçikên çawan rojnivîskan dinivîsin; gelek helbest û nivîsên xweş û biwate dinivîsin. Lê tî carî van hestên xwe bi civakê re par nekirine, ji ber ku wan zêde watedar û hêj nabînin. Ew pê ne bawer in ku ew hestên wan wê bikevin xizmeta bipêşketinê jinê û ya têkoşinê. Heta wan hest û berhemên heman şexsî dibînin û ji xwe re ve dişêrin. An na di roja me de, bi bawerî ya me, astengên civakî ne mane, astengî hinekî em bi xwe ne. Ev hest û hewil danan biçûk û bêkêr dibînin. Ji bo ku ew girîngiya hestên bê fêmkirin û hinekî çaresaret bêne dayîn, divê hinek hunermendên jin û sazîyên kurdan bibin alîkar û wê li karûbarê huner û wêjeyê germ bikin. Lewre jineke azad, çawa ku divê bibe xwedîya hêzeke siyasî, leşkerî û diplomasi, divê bibe xwedî hêzeke hunerî jî. Jina azad bêhuner û wêjeyê nabe.



Van dilan bi agirê bedenê xwe, her kes matmayî hiştine. Lê, cihê xemgîniyê ye, ji aliyê huner û wêjeyê ve, ji nava van dilan gelekî kêmtir kulîlk bişkiwîne.

girî hestên wê bûne mîna aramekê û hatine ber fûrandinê. Her çiqas di dîroka Kurdistanê de hunermendên jin ên navdar kêmtir rabûne jî, lê ew bi tevahî di nava civakê de bûne hunermendên bînan. Ango, her çend yek bi yek derneketinê pêş jî, lê hunera civakî xwe bi wan parastîye.

Hinek lêkolîner û nivîskarên biyanî jî ev çavdêrî li ser jina kurd anîne zimên. Wekî mînak Bazîl Nikîfîn wiha dibêje: "Di nava civaka kurd de stranên bi awayekî lirîk jina kurd diafirîne û dibêje." Ev çavdêrî gelekî di cihê de ye. Awayê lirîk, bi tenê bi hestên dijwar û bihîstyar tê afirandin. Jina kurd agirê nava dilê xwe bi vî şewazê aniyê ser zimên; angu stranên lirîk ji nav tenûra dadayî dertên û çavkaniya wan jî ew bû-

ran li wê hêsantir û xweştir dike. Lewma li gorî karê xwe stran çêkirine. Wekî mînak; destar, dankutan, bêrî, paleyî, hejîkçînî, avkêşan, dergûşhejan.

Îcar lawîj û dilokên evînan û hwd. jî pir cihêkî girîng digirin. Bêguman di vî wêjeya devkî de hestên şahî û şîniyê bi hev re ne. Ango hem li dawet û dîlanan hem jî li ber gor û darbetan jî dilobêjan dibêje. Bi kurtasî, jina kurd her çiqas xwedî dilekî hunerbar be jî, fersend nedîtiye ku vî dilî bi awayekî baş veke û civaka xwe bikemilîne. Lewma hêza xwe ya hunerî da tevn û xaliyên belek, daye dezge û tayên rengîn. Hestên xwe yên axîn û hêviyên xwe li ser van neqîşandinê. Lewre fersendeke din tunebû.

Bi rabûna Tevgera Azadiyê re ev dilbûn êtûn, berq û diteqin; bûne alav ber

Li Tîmora Rojhilat kontra gub nadin peymanê

Referandûma serxwebûnê hate taloqkirin



Nûnerê NY'ê bi Serokê Tevgera Tîmora Rojhilat Xanana Gusmao (yê aliyê çepê) re li girtîgehê hevdtin pêk anî.

★ BEŞA NÛÇEYÊN DERVE

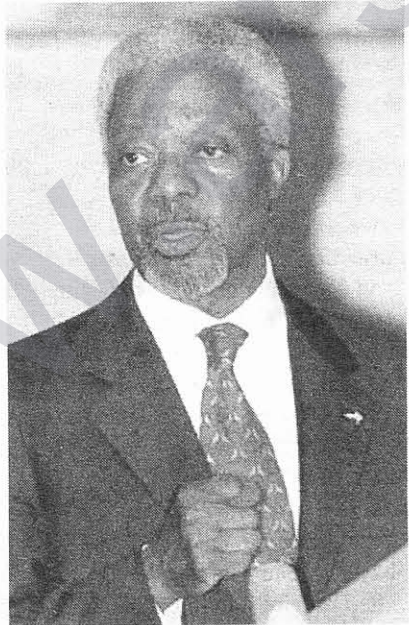
Serokê Neteweyên Yekbûyî bo du hefteyan referandûma li Tîmora Rojhilat, ku diviyabû di 8'ê gelawêjê de pêk bihata, taloq kir. Li gorî agahiyên ku roja 23'yê pûşperê ajansên nûçeyan ragihandin, ji ber êrîşên tund ên hêzên çekdar, ên ku piştevaniya yekîtiya bi Endonezyayê re dikin û hêzên Endonezyayê, NY'ê ev biryar girtiye. Sekreterê Giştî NY'ê Kofi Annan da zanîn ku gelê serxwebûnxwaz, ji hêla hêzên dewleta Endonezyayê û hevalbendên wê ve tene kuştin, gef li wan tê xwarin û gelek gundî tene koçberkirin.

Her çiqas Sekreterê Giştî yê NY'yê dema biryara taloqkirinê ragihand mējûyêke teqez neda be jî, qala roja 21 an jî 22'yê gelawêjê tê kirin. Annan di axaftina xwe de diyar kir ku wê referandûm teqez di nava meha gelawêjê de pêk were. Li hêla din, li gorî heman çavkaniyan rayedarên Endonezyayê naxwazin referandûm roja yekşemê pêk were, lewre ew ditirsin ku serokên dêrê dê di axaftinên xwe yên li dêran de propagandaya serxwebûnê bikin.

Ev êrîş, digel astengkirina mafê gelê Tîmora Rojhilat, ewletiya canê peywirdarên NY'ê, ku diviyabû bihatana herêmê jî, dixetereyê. Li gorî peymanê divê 270 ji wan polisên sivil, 50 jî leşker, 900 pey-

wirdarên NY'ê di dema referandûmê de li herêmê xebatê bikin. Annan da zanîn ku ewê di 13'ê tîrmehê de dest bi qeydkirina hîlbijêran bikin.

Her çiqas rayedarên Endonezyayê vê yekê nepejirînin jî,



Sekreterê Giştî yê NY'ê Kofi Annan

çavkaniyên cur bi cur diyar dikin ku êrîş ji hêla hêzên kontrayî ve li ser mirovên serxwebûnxwaz tê kirin. Li gorî raporeke nû ya Rêxistina Efiyê ya Navneteweyî, ji bo ku rê li ber serxwebûnê bigirin, hêzên kontrayî û hêzên Endonezyayê di nav çar hefteyan de 34 kes kuştin. Rapora navborî di 21'ê pûşperê de li

Li gorî peymanê ku hatibû girêdan, diviyabû di 8'ê gelawêjê de 400 hezar hîlbijêrên tîmorî biçûna ser sandoqan. Lê, hêzên Endonezyayê û hevkarên wê nahêlin ku gelê Tîmora Rojhilat daxwaza xwe ya bo serxwebûnê bîne cih.

Sydneya Nemsayê (Awusturalya) hatiye belavkirin. Rapore daye zanîn ku di navbera 5'ê gulanê û 10'ê pûşperê de digel kuştina 34 kesî 280 kes jî bi awayekî ketûber û keyfî hatine binçavkirin. Li gorî raporê bi hezaran mirov jî hatine koçberkirin. Di dawiya raporê de hatiye xwestin ku heta dawî li van êrîşan neyê, referandûm neyê lidarxistin.

Li gorî peymanê ku di navbera Endonezya û Portekîzê de hatibû girêdan, diviyabû di 8'ê gelawêjê de 400 hezar hîlbijêrên tîmorî, ku nivê şeniyê herêmê ye, ji bo diyarkirina helwesta xwe ya li hemberî dewleta Endonezyayê biçûna ser sandoqan. Lê, hêzên Endonezyayê û hevalbendên wê bi van êrîşan nahêlin ku gelê Tîmora Rojhilat daxwaza xwe ya bo serxwebûnê bîne cih.

Her wekî tê zanîn Tîmora Rojhilat heta sala 1975'an mêtîngeha Portekîzê bû, di sala 1975'an de ji hêla Endonezyayê ve hate dagirkirin, lê, gelê herêmê ev yek nepejirand û li ber xwe da. Niha jî Serokê Tevgerê Azadîxwaz a Tîmora Rojhilat Xanana Gusmao di girtîgehê de ye. Her wiha li gorî agahiyên ku bi dest ketine Gusmao jî bi daxuyaniyê ku ji girtîgehê ragihandiye, piştgiriya xwe ji bo biryara NY'ê diyar kiriye. Lê, xwestiye ku ji bo ku çareseriyê xebat û gotûbêj bidomin.

DI ÇAPEMENIYA CÎHANÊ DE KURD

USA TODAY

NATO divê ji ber endamtiya Tirkiyeyê şerm bike

✓ Rojnameya Amerîkayê ya bi navê USA TODAY, di hejmara xwe ya di 17'ê pûşperê de, cih daye nîrxandineke lêkolinerê Înstîtuya CATO Doug Bandow (pisporê siyasê yê serokê Amerîkayê yê berê Ronald Reagan). Di vê gotarê de hevrûkirina rewşa li Kurdistanê û Kosowayê hatiye kirin û di dawiyê de hatiye diyarkirin ku rewşa li Kurdistanê ji ya li Kosowayê kambaxtir e. Her wiha hatiye gotin ku Tirkiye mafê çandî û zimanî yê 12 mîlyon kurdî înkâr dike û mafên mirov bînpê dike. Di dawiya nivîsê de tê xwestin ku NATO û Amerîka dewleta tirk jî wekî Sîrbistanê bîne ser rîya rast.

New York Times

Gotinên Öcalan fikra gelek kesan guhart

✓ Nivîskarê rojnameya New York Timesê Stephen Kinzer roja 22'yê pûşperê li ser Doza Sedsalê nûçeyek amade kiriye. Di nûçeyê de hatiye gotin ku berî destpêkirina dadgehê gelek kesan dixwest Öcalan bê bidarvekirin, lê piştî gotinên Öcalan ên dadgehê, ev dîtin guheriye, êdî gelek kes dixwazin ku samîmîyeta Öcalan bê pîvandin. Di nûçeyê de piştevaniya PKK'ê ya bo Öcalan û pêşniyazên HADEP'ê yên ji bo çareseriyê jî cih girtiye. Her wiha di nûçeyê de hatiye gotin ku serokê Rêxistina Parastina Qanûna Bingehîn a Almaniyayê xwestiye ku rê li ber darvekirina Öcalan bê girtin. Li gorî nûçeyê wî jî dîplomatên alman xwestiye ku ji bo vê yekê çî pêwîst bê bikin.

AFP

Öcalan banga xwe ya aştiyê dubare kir

✓ Ajansa nûçeyan a navneteweyî AFP'ê roja 23'yê pûşperê li ser Doza Sedsalê nûçeyek belav kiriye. Di nûçeyê de hatiye daxuyandin ku Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öcalan daxwaza xwe ya ji bo aştiyê û çareseriyê dubare kiriye. Li gorî nûçeyê Serokê Giştî yê PKK'ê Öcalan gotiye, "Ev serhildana PKK'ê divê bibe serhildana dawîn". Dîsa di nûçeyê de hatiye daxuyandin ku Öcalan ji bo vê yekê mafê pêşvebirin û bikaranîna zimanê kurdî, di warê weşanê û jiyana taybet de xwestiye. Di nûçeyê de hatiye gotin ku Öcalan daye zanîn ku bi kuştina wî tiştê çareser

Gelo ez li tatîlê çî bikim?

Dersa herî xweş, lîstik û çîrok e

Zarokê/o, ger tu dixwazî, hinekî li min guhdarî bike. Lê tu bi kêfa xwe yî. Ji ber ku, pîrî caran, tu bêyî dilê xwe li gelek tiştan guhdariyê dikî. Bavê te an jî hin kesên din, bang li te dikin, tu jî bi darê zorê diçî cem wan. Di ser de jî şîmaq û şîmik xelata te ne! Carina jî şîmik dibe mohra piştta te...!

Neçe... Nere...! Êdî neçe cem wan. Bila ew werin cem te. Dema dê û bavê te rahişte şîmikê, bêje wan "Tu polis î, ma ev der qereqol e". Dê û bavên bi vî rengî "qorici û axayê" dewletê ne! Ji bavê xwe bipirse: Çima ew her tim li serê sifreyê rûdine? Çima hûn li ber wî radibin? Çima hûn nikarin li ber wî bipeyivin? Û ji bo çî hûn destê wî maçî dikin? Çima kûmandaya televîzyonê her tim di destê wî de ye? Binihêre... axa tim li ser sifreyê rûdinin û destê xwe didin maçîkirin.

Lewma nema destê bavê xwe maçî bike û êdî li ber bavê xwe an jî hin kesên din ranebe. Ma tu leşkerî, bavê te qûmandar e! Û kûmandaya televîzyonê jî destê bavê xwe bigire, bi tîra xwe li xêz-filman (çizgi film) binihêre. Dema gazî te kir, bêje wî "Karê min heye, ezê paşê werim." Ger dê û bavê te, bersiva (cevap) pirsên te nedan, heya te bersiva xwe nestand, dev ji wan bernede. Û wan ger ji te re got: "Keça min, kurê min! Leglegê tu anî" tu caran jê bawer neke. Ji bir neke, dê û bav her tim rastiye nabêjin û a rast nakin jî. Rastiye tu dibêji. Lewma ji te ditirsin; an te bêdeng dikin an jî dibêjin "Tu hê biçûk î, bi van tiştan nizanî." Çî jî dilê te hat, bêje, dilê te rast û zelal e. Ma cara pêşîn te negotibû "Qral tazî ye!". Mezin dixwazin, tu wekî wan bî, lê tu "mezin" nebî.

Dema tu rakefî, bêje dê û bavê xwe, bila ji te re çîrok an jî bixwînin. Ji bir neke, çîrok ji hemû dersan xweştir in. Lewma bêçîrok ranezê. Gava wan ji te re çîrok negotin, here li ber deriyê odeya wan bisekine, nehêle ew rakevin... Malê li wan xira bike! Ku nizanin jî bila hîn bibin. Tu jî sparteyê (ödev) bide dê û bavê xwe, bila çîrok, lîstik û stranan hîn bibin. Dema wan nekir, nehêle ew werin malê.

Ez dixwazim tu vî tiştî qet ji bîra nekî: Lîstik kar û wezîfeya zarokan e! Lîstik dibistana herî baş û bikêr e. Ez nabêjim li dersên xwe nexebite, bêders nabe. Lê dersa herî xweş û fêrkar (öğretici) lîstik e. Ger tu bi tîra xwe nelîzî, li mektebê jî tu bi ser nakevî.

Ha tatîl tê... Van rojan tê karneya xwe bistîfî. Ez bawer im tirs û xofeke mezin di dilê te de heye. Ku 10 "golikên (zeif)" te jî hebin, qet xeman nexwe,

Lîstik kar û wezîfeya zarokan e! Lîstik dibistana herî baş û bikêr e. Ez nabêjim li dersa xwe nexebite, bêders nabe. Lê dersa herî xweş û fêrkar lîstik e. Ger tu bi tîra xwe nelîzî, li mektebê jî tu bi ser nakevî.



Netirse! Carna ji dibistanê bireve û bi kêfa xwe bigere. Here dizîya bostan û rezan, lê bila yên muxtar û qoriciyan bin... Lastîka çûka ji xwe re çêke, li çivîk û maran berde. Carina jî, bi dizî, keviran li serê muxtar û qoriciyan berde.

berê xwe bide lîstikê. Wê ji te re bêjin, "Keç û kurê xelkê taqdir û teşekkûr standiye!" Tu jî karneyê biçirine, bavêje nav çavên wan bide û bêje "Lîstik jiyan e." Lêxe here. Dê û bavê te, te wekî "hespê bezê" bi kar tînin; ji ber ku wan nekariye bibin doxtor û avûkat, dixwazin bi rîya te, vê daxwaza xwe pêk bînin. Ew ji bo menfeata xwe te dixebitînin. Bi wan nexape. Bixwîne... Bixwîne, lê ji bo tu bibî "mîrovekî/e baş", ne "zilamekî baş".

Netirse! Carna ji dibistanê bireve û bi kêfa xwe bigere. Gava mamosteyan li te xist, li ber rabe û bêje "Ez te nas nakim. Ma ev der qereqol e!" Ji her kesî re bêje, dengê xwe bigihîne heft qatên ezmên...! Tu bi zîmanê wan dixwîni û ew te biçûk dibînin, lê dîsa jî tu serketî yî. Ew ji bo zarokên ku bi îngilîzî dixwînin, sal an jî du salan haziriyê dikin, lê tu yekser dest bi dibistana bi tirkî dikî. Lewre qet xeman nexwe, tu serketî yî.

Here dizîya bostan û rezan, lê bila yên muxtar û qoriciyan bin... Piştê dakeve bexçeyê zêbeş, petêx, sêv, incas û hinaran. Dema tu bi şev biçî, baştir e.

Lewma li ber şewqa heyvê (hîveronê) tama zêbeş û sêvan gelekî xweş e. Kêrika xwe jî ji bir neke. Gava te ev fêkî xwarin, bila zarokên selpakfiroş û gundê wan ên şewitandî ji bîra te neçin. Hilkişe ser spîndaran û darebiyan, bi tîra xwe bihejîne an jî hêlanekê çêke. Lastîka çûka ji xwe re (kevirkanîkekê) çêke, li çivîk û maran berde. Carina jî, bi dizî, keviran li serê muxtar û qoriciyan berde; camên wan jî bişkîne...! Dawiyê ji xwe re bafirokekê (uçurtma) çêke û li ezmên berde. Ku kesk û sor û zer be, baştir e, lê tu zanî.

Tiştê herî muhîm min hişt dawiyê; zîman. Dê û bavê te, bi te re bi tirkî, erebî, farisî dipeyivin, tu dibê qey peyvandina bi kurdî sûc û guneh e. Derewan ji dikin, dibêjin. "Ji ber ku zarokê me diçe dibistana tirkî em pê re bi tirkî dipeyivin. Bila dersê wî/wê baş bin" Derew... derew... Çunkî dema tu biçî dibistana îngilîzî, ji tirkîya te re dengê xwe nakin. Dixwazin tu hînî îngilîzî bibî, lê naxwazin tu hînî kurdî bibî. Ew ji zîman û kultura xwe şerm û fedî dikin. Gelek ji wan jî dibêjin, "Em welatparêz in" Tu caran ji welat-

parêziya wan bawer neke. Gelek ji wan, ên welatparêz, li Ewrûpayê jî bi zarokên xwe re bi tirkî dipeyivin. Ma li Ewrûpayê jî dibistana tirkan hene...! Ji ber ku ew ji zîmanê xwe şerm dikin, tu jî dibê qey kurdî tişteki pîs û qirêj e. Ji bo vê yekê, dema dê û bavê te bi kurdî bizanibin û bi te re bi kurdî neaxivin, bêje "Ez we wekî dê û bav qebûl nakim." û tu caran bi wan re nepeyive, heya ku bi zîmanê te ye zikmakî, kurdî nepeyivin. Lê... tu caran dijminatîya tirkî, erebî, faris, îngilîzî neke. Ger dê û bavên te bêjin "Bi tenê bi kurdî dipeyive", li ber wan ranebe û hînî van zîmanan jî bibe.

Ha yek jî, ger diya te got "Keça min, vê êvara hanê dernekeve, tu ne lawik î" Tu jî bêje, "Ez naxwazim wekî te bibim kole" lêxe here.

Li vir, em hatin dawiyê, min hin tişt gotin, lê tu bifikirî gelo rast in an na? Ez nabêjim ez tiştên rast dibêjim, ger tu jî dîtînen xwe binivîsî, ez dê gelekî kêfxweş bibim. Di nava lîstik û çîrokên de bimîne... Listîk Jiyan e.

Ji weşanxaneyeya Aramê berhemeke nû:

'Kes nikare roja me tarî bike'

Wêşanxaneyeya Aramê piştî pirtûka "Liceli Delikanlı" pirtûkeke din, li ser çalakîyên xweşewitandinê yên bi dirûşma "Kes nikare roja me tarî bike", bi amedakariya Zeki Akıl weşand. Naveroka pirtûkê li ser çalakîyên xweşewitandinê ye ku li dijî komploya navneteweyî ya li hember Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öcalan pêk hatibûn.

Pirtûka ku ji 180 rûpelî pêk tê, ji komploya 1993'yan dest pê dike li ser sufkasta 1996'an a li Şamê li hemberî Serokê PKK'ê disekine û bi komploya "zîrveyê" ya 9'ê kewçêra 1998'an girê dide. Akıl, komploya 9'ê kewçêrê di pirtûkê de wiha tîne zimên: "Çaxê ku qala qeyrana Suriyeyê kir, wan pêl li pişkova (düğme) komploya mezin kiribû. Li Îskenderunê tetbîqata NATO'yê, li Behra Spî (Akdeniz) keşiyên şer ên DYA'yê, li sînor teknolojiya şer a herî dawîn û leşker kişandibûn ser hev. Di heman demê de li hemberî şerawestîne operasyon zêde kiribûn û li Başûr jî bi hevkarîya PDK'ê li hember gerîla lez dabûn livbaziyan û li hemberî MED-TV'yê jî sînyal şandin." Akıl wiha didomîne: "Serok Apo bi du-



rebîniya xwe tenê ev komplo nedît, di heman katê de ev plan bi zanabûna xwe di avê de bir."

Zeki Akıl, piştî van bûyeran li ser derketina Serokê PKK'ê Abdullah Öcalan a ji Şamê û çûyîna wî ya Rûsyayê û pişt re jî li ser çûyîna wî ya Romayê û grevên birçîbûnê, xwepêşandanên ku pêk hatibûn disekine. Lê bi piranî di pirtûkê de tiştê ku li ser hatiye rawestandî, çalakîyên ku li hemberî komploya "Bûn bendên ji êgir" e. Ew pêşî li ser çalakîya M. Halit Oral disekine.

M. Halit Oral çalakî di şeva ku 8'ê kewçêrê bi 9'ê kewçêra 1998'an ve girê dide pêk anîbû ku ev çalakî di nav van çalakîyan de ya yekemîn e. Akıl, destpêkirina çalakîya Oral ji devê hevalên wî wiha ragihandiye: "Di qawîşa xwe de bi bêdengî dadikeve xwarê, ji wir bîdoneke kolonyayê digire û hildikişe jor. Kincên xwe derdixe û di binî de fanêreyekî (tışortek) naylon û di ser wî de jî îçlikek (gömlek) naylon li xwe dike. Bi bena naylon ku bi destê xwe çêkiribû deriyê hucreyê bi du cihan girê dide" û wiha didomîne: "Ew êdî tîra ku ji kevanê derketiye ye, kes nikare bide sekinandin."

Akıl, di pirtûkê de li ser çalakîyên ku pêk hatine disekine û yek bi yek dinirxîne. Her wiha di pirtûkê de listeyeke navên kesên ku di wê demê de çalakî pêk anîne jî hatiye weşandin. Di beşa dawîn a pirtûkê de jî bi sernavê "belgeler", nameyên çalakvanan ku berî çalakîyan nivîsîne û ji bo hevrêyên xwe hiştine, hatiye weşandin. Ev pirtûk wê ji bo pirtûkxaneyan wekî belge-nameyekê bimîne.

SERWÎSA ÇANDÊ

Nûbihar derket

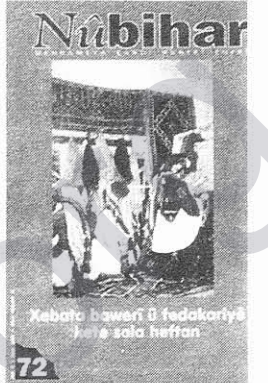
Kovara mehane ya çandî, khunerî û wêjeyî Nûbihar bi hejmara xwe ya meha adarê derket pêşberî xwendevanên xwe.

Di destpêka hejmarê de nivîsa bi sernavê "Bi Xatirê We" ya berpîrsyarê giştî Sabah Kara heye. Di nivîsê de Sabah Kara diyar dike ji ber ku ew li Ewrûpayê ye û berî weşanê nivîsên kovarê nabîne, karê berpîrsyariya giştî nema dikare bimeşîne.

Piştî nivîsa Sabah Kara nivîsa bi sernavê "Bawerî, fedakarî û sebirkin" ya Süleyman Çevik cih digre. Çevik di gotara xwe de li ser kurtefiroka Nûbiharê rawestiyaye. Ew dide zanîn ku ev şeş sal in digel hemû zehmetî û astengiyan kovar derketiye û bi vî awayî ketiye sala xwe ya heftan. Her wiha Çevik balê dikşîne ser zêdebûna weşanên kurdî li gorî deh-panzdeh sal berê û digel vî yêkê kêmbûna xwendevanên kurdî.

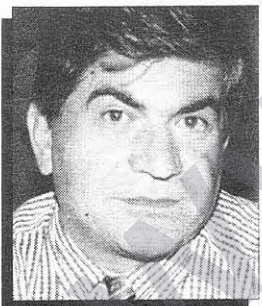
Di hejmerê de nivîsek din ku balê dikşîne ser xwe jî nivîsa bi sernavê "Girîngiya Kovaran" a Selman Dilovan e. Dilovan di nivîsa xwe de li ser kovageriyê rawestiyaye û merhaleyên kovageriyê xal bi xal raxistine ber çavan.

Ji bilî van nivîsan çend nivîsên ku di hejmarê de cih digirin ev in: 'Bila kuştin tune be (R. Karakaya)', 'Ji bo fîrok dîsa dubare nebe (Rauf Çiçek)', 'Hinek felsefe, hinek hêvî (Memê Alan)', 'Çiroka Xezebê-helbest (Rênas Jiyan)', 'Yar xewna jiyane ye-helbest (M.Hemo)'.



Pelîn

OSMAN ÖZÇELİK



Ev demeke dirêj e ku min digot kovareke me hebûya; kovareke hunerî, edebî û çandî... Ji ber ku min dizanî meyla me, ji afirandinê bêhtir li ser xwestin û rexneyê ye û em ji afirandinê zêdetir ji rexnekirinê hez dikin. Min ev doz û daxwaz bi deng nedikir. Dikaribû ji min re bihata gotin, ma kê bi destê te girtiye û kî nahêle ku tu pêşkêşiya xebateke wisa bikî.

Weşanên me yên polîtîk, tîra pêdiviya me neke jî, mirov dikare bêje, di vî warî de kêmasiyek, valahiyekê mezin nîn e. Heke polîtîka bi hunera bedew, bi wêjeyekê rind, bi çandeke kûr neyê avdan, naxemile, nakemile, bejî û rijî dimîne.

Em di dema ji edebiyata devkî derbasî edebiyata nivîskî de ne. Bi saya serê hunermendên me yên çîrokbêj, dengbêj û xweşbêjan, ziman, huner û edebiyata me, ji nav lepên cînavirên piştaftin û jibîrkirinê xilas bûne. Çand û edebiyat ji qirn û nîfşên

kevn, mîna zincîrekê derbasî qirnê nû bûye û hêj zincîr neqetiyaye. Belê dem dijwar e, di vî dema ragihandinê de 'lez' wateyê nû dide demê û dem nikare xwe li ber lezê rabigire. Her wiha hunermendên edebiyata devkî jî nikarin xwe li ber demê rabigirin û roj bi roj kêmbûn.

Ji bo liseravakirina edebiyata nûjen û pêşketî, bîngeheke xurt divê. Bîngeha edebiyata me zaf xurt e. Belê jê re berhevkerin û nivîsîn divê. Ji karê afirandinê û nivîsînê re jî bawerî û heyecan divê. Divê mirov bi xwe bawer be û bêtirs be. Mirov ji şaşî û çewtiyan, ji xeletî û kêmasiyan bitirse, destê mirov ji kar sar dibe. Lazim e mirov; baweriyê bi înadê, înadê jî bi sebatê ve bihûne.

A. Zeki Okçuoğlu, ji wan kesan yek e ku baweriyekê xurt bi înadeke mezin dirêse. Ji pêşkêşiya notiyê natirse û her tim li pey afirandina pêwîstiyên cuda ye. Ahmet wekî berpîrsyarê Weşanxaneyeya 'Doz'ê berhemên heja diyarî kitêbxaneyaya kurdî dike. Piştî 'salnameya rojê' (ku di warê xwe de ya yekemîn e), kovara 'Serbestî' bi tirkî derxist. Niha jî bi navê Pelîn kovareke edebî bi zimanê kurdî digihîne ber destên xwendevanên kurd.

Pelînê di hejmara yekemîn de cih daye hevpeyvîn, lêkolînê li ser zimên, werger û

gelek şairên kurd ên nûjen. Nivîsên di Pelînê de cih girtiye, kalîteyê berbiçav nîşan didin.

Kaxiz, cîlt, tîprêzî, mîzanpaj û berga kovarê qet gumanê nahêle ku Pelîn bi destê pisporan dertê.

Di sernivîsa 'Hinekî din ronahî' de Î. Seydo Aydoğan radigihîne ku wê Pelîn, li ser şopa rojnameya 'Kurdistan'a 101 sal berê ji aliyê M. Miqdat Bedirxan ve li Kahîreyê hatiye weşandin, bimeşe. Î. Seydo Aydoğan dibêje 'Em jî mîratxwîrên hawarê ne. Çi şîretên ku di wê de hatibûn kirin, mîna ku li me hatibin kirin emê bixebitin.' Ev gotin û dîtin dike ku em bêhtir ji kovarê hez bikin.

Bengîn Amedî di nivîsa bi navê 'Di zimên de gaveke girîng: Diksiyon' de bala xwendevanan dikîşîne ser rastpeyvîn û xweşpeyvîna kurdî. Ev mijareke zaf girîng e û ez hêvî dikim ku wê Pelîn li ser vî mijarê baş raweste.

Xwendevanên heja, ez dizanim di van rojan de guhê we li ser darizandina 'îmralî'yê ye û hûn ne neheq in. Belê jiyan berdewam e û pêwîstiya me bi hinek rengên xweşik jî heye. Ji ber ku Pelîn rengê ronî ye, min xwest bi we re vî rengî par bikim.

Masîgirtina du faşîstan

Du faşîst diçin ku masiyan bigirin. Piştî hewldaneke dijwar, encam tenê masiyekî piçûk e. Yek ji wan dibêje:

- Eger em hemû mesrefa xwe hesab bikin, ev masî bi du milyonan ji me re dimîne.

- Wey Xwedêyo, spas ji bo te ku me zêdetir negirtin.

Neynik

Yek ji hevalê xwe re dibêje:

- Tu feyde di awêneyan (neynikan) de tune ye.

Hevalê wî bersiv da: "Çima, na?" Wî dîsa lê vegerand û got:

- Çi dema ku ez lê dinêrim, kesek tê ber çavên min û nahêle ez tiştêkî bibînim.

Kîjan

Carekê turîstek îngilîz ji bo gerê tê Kurdistanê. Ew, pir ji çiyayên Kurdistanê hez dike û dixwaze ku navê wan hîn bibe. Ji kurdekî ku bi îngilîzî nizane, dipirse: "Navê wî çiyayê hanê çi ye?"

Yê kurd bersivê dide: "Kîjan çiya?"

Yê îngilîz got: "Gelek spas. Ma navê yê din çi ye?"

Emê heta hetayê li hewa bimînin

Yek di balafirê deye. Piştî demeke firînê kaptanê balafirê bang dike:



- Rêwiyên hêja. Yek ji motorên balafirê rawestiyaye lê netirsîn û nekevin panîkê, ji ber ku balafir dikare bi sê motoran jî bifire.

Piştî bîstikekê dîsan bangêk nû tê:

- Rêwiyên hêja, du motorên din jî

rawestîne lê dîsan pêwîst nake ku hûn bitirsîn. Ji ber ku balafir dikare bi motorekê jî dakeve.

Hingê yê di balafirê de rûniştî, pir tirsîya û ji xwe re got:

-Xwedêyo, tu nekî ku motora dawîn bi temire. Ma ger ew jî temirî, emê heta hetayê li hewa bimînin.

Kirawat teng e

Zilamek ji xwe re kirawatêkê dikire. Lê dîsa li kirawatfiroş vedigerîne.

Kirawatfiroş dipirse: "Çima te bi paş de anî, ma ne baş bû? Ma rengê wê ne xweşik e?"

Zilam bersiv da: "Na, tu xerabî di reng de tune ye lê kirawat ji min re teng e."

Guhê wînda

Qezayek tê serê yekî. Guhê wî jê dibê. Hevalê yê ku pê re bîskêkê di lêgerîna guhê wî de alîkariya wî dike. Guh dibînin. Lê xwediyê guh dibêje "Na, ev ne guhê min e. Mîna niha tê bîra min ku pê nûs di pişt guhê min de hebû."

Tiliyên min ne wekî hev in

Yekî ji yê din pirsî: "Çima destên te herdem di bîrîkên te de ne?"

Yê din bersiv da: "Ez şerm dikim, ji ber ku tiliyên min hemû ne bi qasî hev, dirêj in."

Televîzyon girt

Yek ji Tirkiyeyê li televîzyonê temaşê dike. Lê ew televîzyonê digire. Hevala wî jê dipirse: "Çima te girt?"

- Ez ê biçim tuwaletê, lewre ez naxwazim ku beşek ji programê, nedîtî bimîne.

Saet çiyê?

Yek saetê dipirse, yê din bersiv dide: "Aniha ji bîra min çû; nizanîm ka hevalê min, wê saet li 9.30'î an jî 3.90'î were!"

BERHEVKAR: H. M. ZAXOYÎ

BI XELAT... XAÇEPIRSA BI XELAT (178) XAÇEPIRSA

Elîşanî Ewîşanî Wîşanî	P	Derge	E	T	Dewletê Dewletê Dewletê	B	T	Di dîrokê wê		
M	A	H	M	W	T	Ş	A	K	A	R
R	E	B	R	A	B	O	R	I		
L	E	D	A	N	X	M	A			
Z	A	R	D	I	Y	A	R	I		
M	E	D	T	A	R	R	A	N		
R	D	I	L	O	K					
J	Y	A	E	I						
A	X	A	M	A	R					
H	A	K	A	V	I					

PEYVA VEŞARÎ → PÊNVAJŌ

Bersiva Xaçepirsa 176'an

Xaçepirsa me bi xelat e. Di 15 rojan de çî bersiv bigihêjin ber destê me, em dê wan binixînin û bi rîya peşkê li 5 kesan belav bikin. Xelata hejmarê ya 178'an Pirtûka Weşanxaneyê Aram 'Güneşimizi Karartamazsınız' e

Jêrenot:
Ji bo ku bersiva we bê nixandî, divê hûn "Peyva Veşarî" di nava qutiyên li bin xaçepirsê de binivîsîn û tevî navnîşana xwe ji me re bişînin.

Bajarekî Kurdistanê Serokê Mehabade	Bangkirin Madenekî hêja	Antî	Dewletekî kurdan a kevn Kesê bi hevî	Psikoloji Cawbir	Dengdarê n daket
	1				
Zilam		Çavkanî			
Jêkirin		Tîpa dû m'yê			
		Tîpa berî w'yê	Xwarina mirîşkan		
Tîpa dû s'yê	Sembola iyotê	Menzere	2	5	Tîpa berî n'yê
Dînî		Kesê ji taqetê ketî			
3		Hejmarek berepaşki		Ziv	
		Awa		Lehengê Newrozê	
Sembola oksijenê Sembola argonê	Sîle Bazara fêkî û mêweyan				
	Alî		Xwedayek		
	Cetwelek		Ne kevn		
Sûç Parlament era kurd a AP'e yê	4		Tipeke kurdî Sembola karbonê		

PEYVA VEŞARÎ →

1 2 3 4 5

Pênc kesên ku xelata hejmarê 176'an Kasetan 'Newroz û Nazê' qezex kirine ev in: Berxwedan Dalgıç/Antalya, AytenYeğin/Mêrdîn, Cemal Kaya/Edene, Recep Minas/Sêrt, Yılmaz Demirci/ Mêrdîn,

KAYA

BÊJING



RALÎ RA XEBER ESTA

Öcalan: Dewleta ewroyin rê kes xizmet nêkeno

MEMED DREWS

(e.mail:mehmet@welat.com)

ad mabendayin, Doza Sesere 23'ê meng de Girawê (Emralî de fina vînyê. Serokê Gistî yê Abdullah Öcalanî verniyê mehde wesane Medya ya Tirk rexne ûvat ke, Medyaya Tirka mahnaya anê ey vurnena ûcoka verê sarî hetê zewbî ca. Öcalanî wast ke ya ya Tirk mahnaya vatenanê ci û sovenîzm ûdîsmenîna birasaran rê xizmet mekiro. Öcalanî xê xo wina dewam kerd: "Medya nê xo yê ewroyina sovenîzm ûbîsaran rê xizmet kena".

reyê vatena abukatanê Serokê yê PKK Abdullah Öcalanî ra Ni-Bulganî Öcalanî verê parastina e-le vatenê eyê ke zey "qandê xizci dest ra çiçî bêro oyo bikiro û xo kay bikiro" Medya Tirk vur-ûka biyê sebebê çewt fahmker-Ölanî nê çewtkerdinî wina kerdî ewnê min vat ez dewleta de-rê xizmetî rê hedre ya. Dew-royin rê ne ez ûne jî zewbî xizmet nêkeno. Ma ancax demokratîk rê, dewleta ke lan bido, estîna înan qabul bizmet kemi. Qe sebebek çiniyo dewleta ewroyin rê xizmet bi-çend finî ard ziwan wa dew-

let haqanê kurdan bisilasno ûbido ci, ma kurdî jî dewlet rê xizmet bikim û-Tirkiye rewsê ewroyin ra bixelsinim. Dewleta Tirkiye ya demokratîk bikim dewleta gird.

Kista bîn ra Serokê Gistî yê PKK Abdullah Öcalanî parastina xo ya esasî de ze ke verî jî vajiya hetê siyasî ser ro vindart. Öcalanî doza sesere qandê dewlet firsendo gird hesabna ûvat ke serdarê dewletê komloyê girdî nêvînenê.

Öcalan vat ke, saxsê ey de kurdan û-dewleta tirk rê komployo gird viraziya-yo. Lazim o ke serdarê dewlet nê kom-loy bivîne ûgoreyê nê komployo tedbîr bigirê. Eke serdarê dewlet ke tedbîr megirê ûpolitikayanê xo yê verînan de israr bikirê, çiyê ke ame dewleta Iraq ûYugoslavya ser, oyo bêro dewleta tirk jî ser re.

Öcalanî qiseyê xo wina dewam kerdî: "Bewnê hetanî nika qe jûdewlet nêsa PKK goreyê wastena xo bixeftino, xora eke bisayê goreyê wastena xo PKK yan jî min bixeftinayê, ez nika tiya de nêbiyê. Ewro hema hema her dewleta wazena kurdan zey wastena xo bixeftino. Coka her dewleta kurdanê xo resnena. (Esraîl ra bigirê hetanî Amerîka. Dewleta ke ewro kurdê ci çiniyê nêmendana.

Kistê ra (Eran, kistê ra Rusya, kistê ra (Esraîl, kistê ra Suriye, kistê ra Ame-rika ûkista bînra jî Ewropa. Yanê çimê

her kesiyê kurdan ser ro. Her keso wa-zeno kurdan banco xo het û Miyanê Rojhilatî de bibo wayirê vaten. Bewnê hendayê çimê dewletanê kurdan ser ro, iyê wazenê bancê kista xo ûgoreyê wastena xo bixeftinê. Ezo tiya ra vana bêre ma peyniya nê wastenan biyame, dewlet demokratîk bikim. Wa nay her kes rind bizano kurd ûtirkî ke bêre pê hetek ûquwetê xo jew bikirê, Tirkiye her hetan ra werzena pay ûpolitikayanê Cîhanî de bena wayirê vatenan."

Öcalanî rewsê aboriyê Tirkiye jî ra-fina çiman ver ûda zanayin ke raya rewsê aboriyê ewroyin ra xelsiyayin jî meseleya kurd a. Serokê PKK, da mus-nayin ke, eke meseleya kurd raya de-mokratîk ûsiyasiya çareser bibo ûpe-reyê ke ewro serî rê sinê ageyrê bazarê zerî, rewsê aboriyê Tirkiye zey ewro nêbeno. Bado jî ey vat: "Lazim o ke na doz hem hetê aboriya, hem hetê siyasi-ya zey firsendo gird bihesibyo ûgoreyê wasten bigeftiyyo."

Öcalanî va ke dewlet zey asîretan meseleya kurd mekiro meseleya heyf-girotin. Dewletan de heyf-girotin nêbe-no. Dewletî lazim o ke tim ûtim goreyê qezancanê xo yê mest bixeftiyê.

Öcalanî peyniya parastina xo de da musnayin ke, eke mehkema Îmralî de cezayê îdamî jî bido ci, dîrok ûwîjdanê sarano ey berat bikiro. Wexto ke ma no niwis kerdê hedre Doza Sesere parasti-na abukatana hewna dewam kerdê.

sekû

Konseya ra çekerdinê Tirkiye ame rojev

Meclîsa Konseya Parlementeranê Ewropa kombiyayinê xoyê amnanî 22'yê menga pûşpera 1999 de virast. Kombiyayin de raporo ke parlementerê macarij Andreas Barsony kerdî hedire, ame rojev.

Parlementerê macarij Andreas Barsony ke Doza Sesere Girawê Îmralî de nameyê Konseyê Ewropa ya temase kerdîbi, raporek pêskês kerd.

Barsony raporî ser kombiyayin de qisey kerd ûderheqê Serokê Gistî yê PKK Öcalanî de cezayê îdamî wasten rexne kerd, bado jî ard vîrî ke cezayê îdamî goreyê normanê Ewropa niyo ûiyê Doza Sesere nezdî ra temase kenê.

Kombiyayin de endamê Partiya ep a Swed Maggi Mikaelssonî jî vat ke, eke dewleta Tirkiye cezayê îdamî bido Öcalanî iyê Tirkiye Konseya Ewropa ra çekerdin (estin) biyarê rojev. Mikaelssonî sîcîlê lîminê (qîlêrinê) haqê mardimanê Tirkiye ard vîrî ûwast ke Tirkiye goreyê nor-manê Ewropa bixeftiyo.

Parlementerê Partiya Komunîst a Ukrayna Leonid Strizkoy jî kom-biyayin de wina vat: "Heveyê kesê birêz Öcalanî zey terorîst nîsan danê, feqet wa nay her kes rind bizano ke tarîxa mardimîn bi kesanê ke qandê azadî ûpêdustînan dest çekerdo tîfîngan ûçekana pir o. Ewropa jî na ray ra ravêrda, nika jî Öcalano na ray ra ravêreno."

Parlementerê Yewnanîj Efstros Korakasî jî sarê kurd ûKosava ardî pêver ûvat ke, nê her di sarê qandê xo îmhâ ra xelisnayin xover danê. Korakasî qiseyê xo wina dewam kerdî: "Ma biwazim jî mewazim jî Öcalan serokê partiya ke vêsîyê sarê kurdan temsîl keno yo. Partiya Öcalanî vera vardayinan, zilm ûzor-dayinanê dewleta Tirk dest esto tîfîngan. Öcalan

m e c b û r nêbiyayê dest nêçekerde tîfîngan û çekan. Goreyê min Öcalano a s t î w a z e n o , keso ke astî m e w a z o h î r ê f i n î (r a y) a d i r b i r n a y i n î l a n nêkerdê".



Endamê Konseya Serokatiya PKK'ê Cemil Bayazî Komployê bi Peymana Washingtonê dest pê

Hûn rewşa Doza Sedşalê çawa dinirxînin. Ji bo îro şûn de hûnê çî bibêjin?

→ Îro li Îmraliyê dozeke dîrokî pêk tê. Ev doz çiqas jî bo PKK'ê û gelê kurd pêwîst be; jî bo gelên Tirkîyeyê û gelên herêmê jî girîng e. Bêgûman encamên dozên mezin jî mezin in. Te divê bila ber bi çareseriyê ve here, an jî bila ber bi îdamê ve here dê encamên dozê derkevin holê. Heger mirovan baş bala xwe dabê, Serok Apo li gorî pêwîstî û hêjabûna dozê axaftin kirin. Hema bêje bang li herkes û her derdorê kir. Bi vê yekê guftûgoyek jî da destpêkirin. Ji ber vê yekê her kesî li gorî xwe derbarê çareseriyê Doza Sedşalê de dest bi nîqaşan kir. Di beşa yekem a dadgehê de Serok Apo gelekî serkeftî bû.

Hûn dibêjin Amerîka yek ji hêzên çareseriyê ye. Li gorî we hedefa Amerîkayê çî ye?

→ Rewşa Amerîkayê hinekî cuda ye. Her çiqas ew xwediyê vê komployê be jî, jî serî heta binî di nav vê komployê de hebe jî, çareseriyê Amerîkayê heye. Li gorî bingeha berjewendiyên wê di nav Pergala Cîhanê ya Nû de çareseriyê wê heye. Dibe ku ev çareserî ne li gorî dilê me be, lê çareserî ye. Çareseriyê Tirkîyeyê û Ewropayê tune ye. Ew di bêçareseriyê de îsrar dikin. Kesên ku çareseriyê bixwazin divê wisa tev negerin. Ji ber vê yekê jî heger sibê bêçareseriyê derkeve holê, berpîrsên vê yekê kesên jî bo bêçareseriyê îsrar dikin bi xwe ne. Em dixwazin çareseriyê teqez derkeve holê. Heger îstîfkar bê xwestin, divê bê zanîn ku îstîfkar girêdayî rewşa Kurdistanê ye. Îro sedema aloziya li Rojhilata Navîn, sedema neçareseriyê pirsgirêka li Kurdistanê ye. Diyar e ku kesên bêçareseriyê jî xwe re bîngeh digirin, dixwazin kana jîyanê bîçînin.

Însiyatîfa Dayikên Aştiyê ku bi malbatên leşker û gerilayan pêk tê pêş dikeve. Hûn vê yekê çawa şîrove dikin?

→ Ev bihevrebûn bi rastî jî watedar e. Li hemberî vê yekê em rêzdar in û gelek rûmet didin. Hem dayikên gerîla hem jî dayikên leşker û şehîdan divê bihevrebûna heya xurtir bikin. Heger jî vê eniyê bersiv jî bo Serok Apo bê dayîn, teqez wê çareseriyê ve yekê derkeve holê. Heger nexwazin hinekî din janê bikişînin, nexwazin dilê dayikên din jan bide, pêwîst e gavên pêşvebirinê bixwazin. Divê serî li her derî bidin. Divê bi hev re serî



li serokomariyê, hikûmetê, parlamentoyê, rêxistinên sîvîl, partî û hêzên navneteweyî bidin. Heta ne bi tenê li Tirkîyeyê, bila zorê li me jî bikin. Bila bixwazin ku di zûtirin katê de ev şer bisekin. Em dê gavan bavêjin. Em dê daxwazên dayîkan pêk bînin. Jixwe Serok Apo ev yek bi awayekî zelal anî zimên. Di warê jî holê rakirina êşan de em piştigiriya xwe bo her gava ku Serok Apo me diavêje îlan dikin. Bi hevrebûna her du gelan ku Serok Apo rave dike ev dayîk dikarin pêk bînin. Divê her kes rûmetê bide vê yekê.

Di hevpeyvinên me yên ku me bi endamên Konseya Serokatiya PKK'ê re kiribûn de dihat gotin ku gelek kes tevli nav refên ARGK'ê dibin. Asta beşdarîyê îro çî ye? Rewşa vê gavê ya ARGK'ê hûn dikarin bînin zimên?

→ Beşdarbûna nav refan bi awayekî gur didome. Di vê yekê de bêgûman bandora komploya ku li dijî Serokatiyê pêk hat xwe baş dide der. Di tevahiya kesên ku beşdar dibin de ev nêzîktêdayîna hevpar derdikeve holê; berê zêde tîkiliyên wan bi me re tune ye, heta ne derdorên dost in jî. Berê jî û îro jî jî derdorên ku tîkiliyên me bi wan re hebûn beşdarî pêk dihat. Lê beşdarî îro, jî kesên ku tîkiliyên wan bi me re tune ye pêk tê. Ev pêşveçûneke gelekî girîng e. Ev pêşveçûnê ve yekê jî diyar dike;

Beşdarbûna nav refan bi awayekî gur didome. Di vê yekê de rola girtina Serokatiyê gelekî berbiçav e. Berê jî û îro jî, jî derdorên ku tîkiliyên me bi wan re hebûn, beşdarî dihat. Lê beşdarî îro, jî kesên ku tîkiliyên wan bi me re tune ye, pêk tê. Ev pêşveçûneke gelekî girîng e.

komploya navneteweyî ku pêk hat, di her mirovê kurd de bûye sedema rapêrîna hestên neteweyî. Heqaretên li dijî Serokatiya Neteweyî qebûl nekiriye. Ev însan wiha dibêjin: "Me berê PKK bihîstibû lê baş nas nekiribû. Lê çî çaxa ku Serokatiya Neteweyî, di warê navneteweyî de bi komployê rû bi rû ma; heta çî çaxa ku wêneyên wî yên ku hatin weşandin me dîtîn, em jî binî ve hejîyan. Ji ber vê

yekê tevlihbûna nav refan me jî xwe re guncaw dît." Ev hem li nav welêt hem jî li derveyî welêt wisa ye. Hema bêje li her deverê tevlihbûn pêk tê. Ne bi tenê ji kurdan jî gelên din jî tevlihbûna nav refan pêk tê. Ev serokatî ne bi tenê Serokatiya Neteweyî ye; her wiha serokatiya her kesê ku azadiyê dixwaze, pêst û kotehiyê dibîne, ye.

Bêgûman bi van tevlihbûnan ARGK jî her alî ve mezin dibe. Dibe ku hin kesên din hesabên din kiribin: Heger Serok Apo dil bê girtin û bê tevger bimîne dê pêşveçûna nav PKK'ê bisekine, heta wê jî hev belavbûn dest pê bike. Di nîrxandîneke wiha de ne bêmaf bûn jî. Lewre dîroka kurdan bi mînakên wiha dagirtî ye. Bi tasfiyekirina her serokatiyê, tevgera gel hatiye tasfiyekirin. Dîsa dema serokatiyê bang li raya giştî dikir, digot: "Vê tîkoşînê bi giranî ez dimeşînim." Diyar e ku hinek dersê gotinê derxistin. Lewre wan digot ger serokatî bê girtin ev tevger wê belav bibe. Ez bawer im wan zû dît ku ev yek pêk nayê. Heta wan ev yek îtîraf jî kir û lewma wan wisa got: "Me tiştên din hevî dikirin, lê pêk nehatin." Bi dîlgirtina serokatiyê PKK tu car jî hev bela nabe.

Birêz Bayk, di pêvajoya îro de hêviyên we ji Kongreya Neteweyî ya Kurdistanê (KNK) çî ne. KNK dê rola xwe bilîze gelo?

→ Derketina KNK'ê nû ye. Ev me de cara yekemîn e ku yekê wî rengî derdikeve holê. Gelekî e. Lê xwe hê baş nexistiye na. Nû ye, bêtecrûbe ye. Lê, li hêz zehmetî û astegiyên re rû bi rû man divê KNK doza li Îmraliyê jêve xwe. Mijara tekane ya divê ew be. Divê piştigiriya pêşniyazên çareseriyê ku Serok Apo kiriye, diyar bikin. Divê vî gihînin raya giştî ya navneteweyî çareseriyê pirsgirêkê de ev KNK pêwîst e di vê çerçoveyê giştî ya navneteweyî bixwe nav

Derbarê hevdiştinên PDK'ê û DYA'yê ku li Washingtonê pêk hûn dikarin çî bibêjin?

→ Ev civîn jî hêla Amerîkayê organîzekirin. Amerîka dixwaze qubatiya nav kurdan û bêçareseriyê jî holê rake û pergala herêmê bide rûniştandin. Bi re eleqedar dibû, hema bêje Kosovayê çareser bû. Ji ber vî la xwe daye Rojhilata Navîn. Ew de dixwaze li Iraqê çareseriyê ne. Dema bixwaze pirsgirêka Iraqê ser bike, pêwîst e ku pirsgirêkê çareser bike. Di qada kurdan girêkên bîngehî hene. Bêyî girêka Iraqê çareser bike, Amerîka re li herêmê pergala ku dixwaze rûniştandin. Lewre jî piştî çareseriyê Kosovayê Bill Clinton bangî Ewropayê kir. Hem vewendina li Iraqê hem jî vewendina li Kurdistanê rasthatinek e. Lewre di çareseriyê girêka li Iraqê de ev hêz berbiçav

Heman rewşa me jî eleqedar Balkêş e piştî Peymana Washingtonê di 17'ê rezbera 1998'an de pêk hat. Wan berê xwe dabû Serok Apo. Ev encama wê peymanê ye.

HEVPEYVÎN: SAVAŞ P

Têbînî: Ev hevpeyvin, ji Rojnameya Özgür litikayê hate wergirtin û li kurdî hate wergerast.